

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III

22. SIER. 1952

1952

Nr. 31 (66)

Tylko do użytku służbowego

SPIS RZECZY

/ważniejsze informacje/

	<u>Str.</u>
Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych....	1
Deficyt ryżu na rynku światowym	5
Import mięsa wieprzowego do Wielkiej Brytanii .	7
Rokowania brytyjsko-argentyńskie w sprawie mięsa	9
Sytuacja na rynku mleczarskim Niemiec zachodnich	10
Meldunki z kapitalistycznego rynku skór surowych	13
Meldunki ze światowego rynku cukru	15
Wiadomości z kapitalistycznego rynku nasion oleistych i olejów	17
Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego	22
Produkcja ropy naftowej w 1952	27
Rozdział siarki przez IMC na II półrocze 1952 .	31
K a u c z u k	35
Wiadomości ze szwedzkiego rynku drzewnego	39
B a w e ł n a	41
W e ł n a	43
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	49
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	53
Ceny giełdowe i rynkowe ważniejszych surowców	załącznik

=====

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, Hoża 35, tel. 89-890

=====

"BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 1.VIII. - 15.VIII.1952 r.

Artykuł	Znaczące wzrosty ceny	Znaczące spadki ceny	Rynek regulowany	Bez zmian	Osiab. rynku	Znaczące osiab. rynku	Uwagi
Iszonica		X					
Kukurydza			X				
Cukier			X				
Oleje roślin.	X						za wyjątkiem oleju kokosowego straits i z Cejlonu, którego ceny zniżkowały na giełdzie londyńskiej.
Kawa	X						za wyjątkiem kawy Santos, której ceny nieznacznie spadły.
Bawełna	X						głównie bawełny amerykańskiej w dostawach natychmiastowych
Wełna			X				
Juta				X			na ogół bez zmian, tylko w Kalkucie wzmocnienie rynku.
Kauczuk					X		
Skóry surow.				X			na giełdzie w Chicago tendencja lekko osłabiona
Cyna					X		giełda londyńska.
Miedź					X		giełda londyńska.
Cynk					X		giełda londyńska.
Stal belg.				X			
Węgiel europ.				X			
Frachty				X			

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: przy końcu lipca i w początkach sierpnia ceny zboża wykazywały mocniejsze tendencje. W okresie od 22 lipca do 5 sierpnia pszenica w Chicago w notowaniach wrześniowych zwyżkowała z 232 1/2 centa za buszel do 233 7/8, zaś pszenica Nr 1 północna w Winnipeg z 212 3/4 do 214 3/8 centa za buszel. Jęczmień w dostawach październikowych w Winnipeg zwyżkował dość silnie z 118 1/2 centa za buszel do 126 1/2 centa. Notowania kukurydzy w Chicago wykazywały również zwyżkę z 175 7/8 centa za buszel do 180 3/4 - 180 5/8 centa /dostawa we wrześniu/. Panująca w Stanach Zjednoczonych posucha spowoduje poważne straty dla rolnictwa a między innymi dla zbioru kukurydzy. Ogólne nadwyżki jęczmienia północno-afrykańskiego będą mniejsze niż pierwotnie przewidywano. Wobec światowego niedoboru ryżu perspektywy eksportowe dla ryżu włoskiego są pomyślne.

RYNEK MIESNY: Import świeżego mięsa wieprzowego do Anglii w ciągu pięciu pierwszych miesięcy 1952, był o 10% mniejszy niż przed rokiem, przywóz bekonu i szyniek w puszkach spadł w tym okresie o 66%, natomiast przywóz innych gatunków wieprzowiny w puszkach zwiększył się o 19%. Wg. nieoficjalnych wiadomości Argentyna zażądała za mięso dostarczane do Anglii przeciętnie 200 £ za tonę. Rokowania w toku. Anglia wprowadza coraz więcej jelit i pęcherzy za dolary. Kwota importowa na te artykuły na II półrocze 1952 r. została ustalona na 1.600.000 £.

RYNEK CUKRU: w pierwszym tygodniu sierpnia cukier Kontrakt Nr. 4 na giełdzie nowojorskiej ponownie zniżkował. Dostawy wrześniowe notowane były w dniu 5 sierpnia po 4,03 ¢ za lb wobec 4,07 ¢ o tydzień wcześniej. Pozycje październikowe zniżkowały o 3 punkty i były ostatnio notowane po 4,06-08 ¢ za lb. Zanotowano również niewielki spadek cen cukru Kontrakt nr 6. Jak podaje Reuter na Kubie zakończono ostatecznie produkcję cukru surowego z wynikiem 7.964.000 ton krótkich. Zapotrzebowanie Niemiec zachodnich na cukier importowany w bieżącym sezonie oceniane jest na 400 - 500.000 ton wobec 700.000 ton w sezonie ubiegłym.

RYNEK WĘGLA: przewidywana konsumpcja węgla krajów Marshallowskich w br. wyniesie wg. szacunków specjalnego komitetu OEEC około 500 mln ton wobec rzeczywistej konsumpcji w 1951 r. w wysokości 492 mln ton co było ilością o 46,2 mln ton większą niż w 1950 r. Nieprzewidziany w początkach br. spadek wzrostu konsumpcji węgla jest głównym elementem zmian w ocenie sytuacji węglowej

Europy Zachodniej. Dalszy wzrost zapasów węgla w Anglii i w Belgii. Rząd brytyjski zapowiada osiągnięcie w br. 15 mln ton eksportu węgla, czyli prawie dwukrotnie więcej niż w ub.r. Spadek eksportu amerykańskiego węgla do Europy. Import węgla do Finlandii wyniósł w pierwszych 5 miesiącach br. 982.817 ton wobec 776.859 o rok wcześniej. Do końca roku bieżącego Dania będzie musiała zakupić około 800-900 ton węgla kamiennego. Zatrudnienie w górnictwie węglowym 6-ciu głównych producentów zachodnio-europejskich wynosiło na koniec maja br. - 1.641 tys. pracowników w porównaniu z 1.607 tys o rok wcześniej.

RYNEK BAWELNY: na rynku amerykańskim w pierwszych dniach sierpnia ceny bawełny wykazywały dalszą tendencję zwyżkową przy jednocześnie dużych obrotach. W dniu 4 sierpnia w chwili zamknięcia, ceny zwyżkowały od 102 do 60 punktów. Ostatnie ożywienie na rynku bawełny spowodowane było głównie zaniepokojeniem co do wyników zbiorów bawełny ze względu na upał i suszę w wielu krajach produkujących. Tak np. zbiory bawełny w USA ucierpiały bardzo poważnie. Straty spowodowane suszą w tylko 4 południowych stanach amerykańskich obliczono na \$ 600 mln. Również w Aleksandrii rynek bawełny "spot" w tygodniu kończącym się 9 sierpnia był dość aktywny. Połowa zakupów przypadła na gatunek Ashmouni. Głównymi odbiorcami w tym okresie były: Hiszpania, Węgry i Japonia.

RYNEK WEŁNY: Wg. oceny kół amerykańskich światowa strzyża wełny w sezonie 1952/53 powinna dać około 2.270 mln funtów wełny odzieżowej czyli o 20 mln funtów mniej niż w poprzednim sezonie. W tej ilości gatunki fine i medium crossbreds będą sięgały około 1.125 mln funtów /na bazie wełny pranej/. Nowa Zelandia będzie w bieżącym sezonie w dalszym ciągu prowadzić dotychczasową politykę cen, polegającą na skuprywaniu przez Komitet do Spraw Wełny tego surowca w momencie gdy ceny spadają poniżej ustalonych notowań. Cena limitowana na sezon bieżący została ustalona na 24 pensy za funt wełny pranej loco składy. Według ostatnich szacunków ocenia się, że w sezonie 1952/53 Australia zamierza zmagazynować 3.375.000 bel wełny /po 297 lb/. Produkcja wełny w Australii szacowana jest na 1.027 mln lb. w tym 72% merynosów i 28% crossbredów. Do końca grudnia na aukcjach australijskich zaoferowane będzie maksimum 1.750.000 bel wełny. Celem ułatwienia eksportu niezwykle dużych zapasów wełny rząd argentyński wprowadzi nowe kursy przeliczeniowe peso i zniósł podatek od sprzedaży wełny eksportowej.

RYNEK KAUCZUKU: w okresie od 22 lipca do 5 sierpnia notowania kauczuku R SS Nr 1 w Londynie kształtowały się w dostawach natychmiastowych na niezmiennym prawie poziomie 26 - 27 d za lb. Dnia 30 lipca rozpoczęły się w Londynie obrady International Rubber Study Group. Przedmiotem obrad jest rozpatrzenie możli-

wości międzynarodowego porozumienia w sprawie kauczuku. Wedle niepotwierdzonych oficjalnie wiadomości, USA zamierzają uzupełnić strategiczne rezerwy kauczuku naturalnego o 20 - 30 tys ton.

RYNEK ŻELAZA I STALI: w IV kwartale br. przydziały stali dla brytyjskiego przemysłu zostaną podniesione o około 5%. Nie przewiduje się nadal przedłużenia umowy Anglii z Niemcami zachodnimi w sprawie dostaw złomu żelaznego z Niemiec zachodnich. Poprzednia umowa wygasła z końcem czerwca br. W Niemczech zachodnich władze uchyliły całkowicie kontrolę cen na żelazo i stal. Eksportowe ceny stali zachodnio-niemieckiej zostały w końcu lipca nieznacznie obniżone. Znaczny spadek zamówień zagranicznych w hutnictwie francuskim. Po obniżce cen eksportowych w drugiej połowie lipca na rynku antwerpijskim, ostatnie dni miesiąca i pierwsze dni sierpnia przyniosły wzmocnienie tendencji. Szacuje się, że produkcja stali w Belgii osiągnie w br. 5.460 tys ton wobec 5.091 tys w r.ub. Znaczne zakupy stali na rynku japońskim przez importerów amerykańskich. Po zakończeniu strajku, ceny stali w Stanach Zjednoczonych zostały podniesione o \$ 5,60 na tonie.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Rząd amerykański zezwolił producentom na 5,5% zwyżki cen aluminium, którego produkcja w USA w maju była najwyższą od stycznia 1944 r. Amerykańska D.P.A. zamierza zakupić na zapasy strategiczne około 15,5 tys ton aluminium w najbliższych miesiącach. Zliberalizowanie importu cynku w USA w dniu 1 sierpnia powoduje osłabienie tendencji na giełdzie londyńskiej, które pogłębia następnie wiadomość o zakończeniu zakupów brytyjskich na Malajach w związku z wypełnieniem dostaw 20.000 ton cyny do USA. W dniu 5.VIII cyna standard spot w Londynie notowana była na poziomie £ 940 1/2 - £ 941 1/2 za tonę w porównaniu z £ 967 1/2 w dniu 29.VII. Był to najsilniejszy spadek ceny cyny w ostatnich miesiącach. Zapasy cynku w USA wzrosły w czerwcu o 100%. Wielkość niewykonanych zamówień przez amerykańskie huty cynku była w czerwcu br. najniższą od 1939 r. Rząd angielski obniżył cenę miedzi o £ 2 na tonie do poziomu £ 285 za tonę. Popyt na miedź chilijską nadal silny - ceny powyżej 36 ¢ za lb cif Nowy York.

Zboża i okopowe

Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych

Pszenica. Ceny pszenicy na rynku amerykańskim miały w początkach trzeciej dekady lipca mocniejszą tendencję. Największe zainteresowanie spośród krajów europejskich wykazywały Niemcy zachodnie, które zakupiły 73.000 ton Hard Winter, 47.500 ton Pacific Hard Winter i 19.000 ton Red Garlicky. Zamierzają one ponadto nabyć pewną ilość pszenicy czerwonej. Argentyna ma jakoby otrzymać 200.000 ton pszenicy amerykańskiej w drodze wymiany za 260.000 ton kukurydzy, która dostarczona będzie Francji. Chile zakupiło sześć ładunków pszenicy na szybką dostawę.

Notowania pszenicy, sprzedawanej poza paktem na rynku kanadyjskim, wykazywały w okresie tygodnia kończącego się 25 lipcawyżkę netto o 3 1/2 centa na buszlu. Zakupy brytyjskie w Kanadzie wyniosły około 55.000 ton. Irlandia zakupiła w ramach paktu 152.400 ton pszenicy kanadyjskiej.

W następnym tygodniu, upływającym 1 sierpnia, zainteresowanie pszenicą amerykańską było słabe, a ceny na tym rynku wykazywały przejściową zniżkę. Spośród niewielu nabywców wymienić należy Austrię, która zakupiła ładunek Hard Winter.

Rynek kanadyjski był bardziej ożywiony, a ceny pszenicy w transakcjach nie objętych paktem zwyżkowały w omawianym tygodniu o 1 3/8 centa na buszlu. Wielka Brytania zakupiła dużą ilość pszenicy - około 136.000 ton, w tym przeważnie wyższe gatunki. Boliwia zakupiła 50.000 ton Manitoby. Egipt zamierza importować z Kanady 200.000 ton pszenicy w ramach paktu. Pszenicą kanadyjską interesują się również Jugosławia i Indie.

Kukurydza. W okresie tygodnia, kończącego się 25 lipca, Wielka Brytania zakupiła 10.000 ton kukurydzy argentyńskiej z dostawą w październiku/listopadzie. Popyt na kukurydzę amerykańską był nadal ograniczony. W okresie od 25 lipca do 1 sierpnia zanotowano niewielkie transakcje, zawarte na rachunek Irlandii i Holandii. Ceny kukurydzy na rynku amerykańskim wykazywały wyżkę: która dla transakcji terminowych wynosiła od 3 1/4 do 6 centów na buszlu. Przyczyniły się do tego wiadomości o możliwości powstania poważnych strat dla nowego zbioru kukurydzy w związku z panującą w południowych i południowo-zachodnich Stanach posuchą.

We Włoszech zbiory kukurydzy ucierpiały również wskutek posuchy i kraj ten będzie prawdopodobnie zmuszony importować 1 mln. ton kukurydzy w sezonie 1952/53.

Import kukurydzy do Wielkiej Brytanii w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. wyniósł 1.090.881 ton, w tym 574.624 ton ze Stanów Zjednoczonych, 218.104 ton ze Związku Radzieckiego, 141.421 ton z Jugosławii, 78.719 ton z Argentyny i 18.835 ton z Chin Ludowych. W analogicznym okresie ubiegłego roku import wyniósł ogółem 802.724 ton.

Według ostatnich oficjalnych szacunków, produkcja kukurydzy w Południowej Afryce w sezonie 1951/52 wyniosła 1.635.000 ton, podczas gdy poprzednio oceniano ją na 1.608.000 ton. W 1950/51 r. zbiór kukurydzy wyniósł 2.678.000 ton. Wobec tego, że rezerwy wynoszą 450 - 536.000 ton, Związek Południowej Afryki potrzebuje około 180.000 ton kukurydzy zagranicznej dla pokrycia zapotrzebowania rynku wewnętrznego, które wynosi w przybliżeniu 2.232.000 ton rocznie.

Jęczmień. W tygodniu upływającym 25 lipca Brytyjskie Ministerstwo Wyżywienia zakupiło ładunek jęczmienia irackiego z dostawą w grudniu/styczniu po £ 29 za tonę C & F. Była to pierwsza transakcja po dłuższym okresie zastoju na brytyjskim rynku jęczmienia importowanego.

Dania sprzedała Niemcom zachodnim 17.000 ton jęczmienia browarnianego po \$ 95 za tonę FOB i dalszych \$ 1.000 w drodze kompensaty. Dania spodziewa się w bieżącym roku dobrego zbioru jęczmienia.

Na mocy zawartej ostatnio transakcji, Argentyna dostarczy Francji kukurydzę w drodze wymiany za jęczmień północno-afrykański w stosunku 100 kg kukurydzy za 130 kg jęczmienia. Z wpływów uzyskanych ze sprzedaży jęczmienia na rynku światowym, Argentyna zamierza sfinansować zakup pszenicy. Ilość jęczmienia, objęta tą transakcją, wynosi około 200.000 ton.

Ogólne nadwyżki eksportowe jęczmienia północno-afrykańskiego będą w nadchodzącym sezonie mniejsze, niż pierwotnie przewidywano. Na przykład w Maroku przewiduje się zbiór 900.000 ton jęczmienia, podczas gdy pierwotne szacunki wynosiły 1,2 mln. ton. W związku z tym szacunkowa nadwyżka eksportowa została obniżona z 300.000 ton do 150/200.000 ton.

Z końcem lipca rynek kanadyjski wykazywał na ogół mniejszą tendencję. W Winnipeg zanotowano dla transakcji terminowych zwwyżkę o $1 \frac{3}{4}$ do $2 \frac{3}{8}$ centa na buszlu. Japonia, która poprzednio zakupiła około 18 ładunków jęczmienia kanadyjskiego /przy nowoczesnych metodach przetwórstwa, jęczmień jest doskonałym substytutem ryżu/, przejawiała słabe zainteresowanie, a popyt krajów zachodnio-europejskich był również ograniczony. Pewna ilość jęczmienia browarnianego sprzedana została Stanom Zjednoczonym. W dalszym ciągu notowane są duże wysyłki jęczmienia z Kanady i eksport z tego kraju w sezonie 1951/52 będzie niewątpliwie należał do największych w ostatnich latach. Pomimo to przewiduje się, że remanent z początkiem nowego sezonu będzie większy od zeszłorocznego.

W większości krajów kontynentu europejskiego pogoda sprzyja pracom żniwnym, jednak brak opadów wpłynął niekorzystnie na plony w krajach zachodnich, a częściowo i centralnych.

O w i e s. W czasie tygodnia kończącego się 25 lipca zainteresowanie owsem australijskim wykazywały Włochy, które za dostawy w sierpniu/wrześniu płaciły £ 26 10/-, zaś przy końcu tygodnia - £ 27 i £ 27 5/-. Owies australijski z dostawą w lipcu-sierpniu i sierpniu/wrześniu oferowany był krajom północno-europejskim po £ 26 10/-, nie wywołując jednak zainteresowania.

W następnym tygodniu panował zastój. Notowania australijskiego owsa na paszę z dostawą w sierpniu/wrześniu do krajów kontynentu europejskiego były nominalne i wynosiły £ 28 za tonę C&F.

Pomimo konkurencyjnej ceny owsa kanadyjskiego, niewiele jest krajów, które rozporządzają dolarami potrzebnymi na jego zakup. Pewne zainteresowanie przejawia jedynie Belgia.

W zachodnich prowincjach Kanady zbiory zapowiadają się obiecująco. W prowincji Ontario, jak również w Stanach Zjednoczonych posucha wyrządziła straty i w związku z tym koła branżowe spodziewają się dość dużego popytu ze strony tych rynków.

Rynki północno-amerykańskie wykazywały przy końcu lipca mocne tendencje. W Chicago owies zwykował o 1 centa przy dostawach wrześniowych, a w Winnipeg ceny bez zmian, bądź też o 3/4 centa wyższe.

Kanada eksportuje nadal dość znaczne ilości owsa do Stanów Zjednoczonych.

Oficjalny program rządowy w Argentynie przewiduje obsianie owsem w nadchodzącym sezonie 4.045.000 akrów wobec 2.960.000 akrów w 1951/52 r. i 4.240.000 akrów w 1950/51 r. Warunki dla siewów są pomyślne. W Australii powierzchnia zasiewu będzie równa, bądź też większa od zeszłorocznej, gdyż ilość wilgoci jest dostateczna.

Według Public Ledger z 26 lipca
i 2 sierpnia 1952 r. i Corn Trade
News z 30 lipca i 1 sierpnia 1952 r.

Import zboża do Niemiec zach. w sezonie 1952/53

Zapotrzebowanie importowe Niemiec zachodnich w zakresie zbóż w okresie od 1 lipca 1952 r. do 30 czerwca 1953 r. wynosi 4,5 - 4,6 mln. ton, co przedstawia wartość 200 mln. dolarów z wyłączeniem wydatków na fracht.

Z ogólnej ilości zboża chlebowego, które Niemcy zach. zamierzają importować, około 75% dostarczą Stany Zjednoczone i Kanada. Kraje te dostarczą ponadto około 1/3 ogólnego importu zbóż na paszę.

W poprzednim sezonie Stany Zjednoczone i Kanada dostarczyły 80% ogólnej ilości zboża chlebowego, importowanego do Niemiec zach. i 30% zboża na paszę.

BIKI, 29.VII.1952 r.

Komitet Importowy w Niemczech zachodnich rozpatrzy na najbliższym posiedzeniu szereg propozycji, dotyczących importu zbóż chlebowych i na paszę, m.in. sprawę zezwolenia na import 100.000 ton jęczmienia tureckiego i 20.000 - 30.000 ton jęczmienia irackiego. Niemcy zachodnie zamierzają również zakupić jęczmień z nowych zbiorów /prawdopodobnie kanadyjski/ na dostawę w listopadzie/grudniu. Oczekuje się, iż wkrótce wydane zostanie zezwolenie na zakup zboża chlebowego w Kanadzie, a mianowicie pszenicy w ramach paktu, która po raz pierwszy płatna będzie w wolnych dolarach.

Z wiarogodnych źródeł donoszą, że ostatnio miały miejsce rozmowy między przedstawicielami Canadian Wheat Board a zachodnio-niemieckim "ministerstwem wyżywienia", podczas których uzgodniono, że Niemcy zachodnie będą mogły zakupić w nowym sezonie 300.000 ton pszenicy w ramach paktu i 50.000 ton poza nim.

Corn Trade News, 1.VIII.1952 r.

Dostawy pszenicy dla Pakistanu

Jak donoszą z Karachi. rokowania handlowe pomiędzy Turcją a Pakistanem, które rozpoczęły się jeszcze w 1951 r., dobiegają końca. Pakistan zamierza importować pszenicę z Turcji. Wkrótce zakończone zostaną również rokowania ze Stanami Zjednoczonymi, Kanadą i Australią w sprawie dostaw pszenicy dla Pakistanu.

BIKI, 24.VII.1952 r.

Duży zbiór pszenicy w Brazylii

Brazylijskie Ministerstwo Rolnictwa stwierdziło, że o ile pomyślna pogoda utrzyma się nadal, zbiór pszenicy wyniesie w tym roku 600.000 ton, a nie - jak poprzednio przewidywano - 370.000 ton. W 1951 r. zebrano 300.000 ton pszenicy.

Public Ledger, 26.VII.1952 r,

Obszar zasiewu pszenicy w Stanach Zjedn.

Ministerstwo Rolnictwa wzywał farmerów amerykańskich do zmniejszenia w 1952 r. obszaru zasiewu pszenicy do 72 mln. akrów, t.j. o około 8% w porównaniu z obszarem zasianym w poprzednim sezonie, Przy normalnych urodzajach zbiory z te-

go obszaru powinny wynieść 1.080 mln. buszli. Ilość ta, zgodnie z oświadczeniem Ministra Rolnictwa, "pokryje wszystkie przewidywane potrzeby zarówno rynku wewnętrznego, jak i eksportowe i prawdopodobnie pozwoli na zwiększenie rezerw."

Corn Trade News, 23.VII.1952 r.

Cena pszenicy we Francji

Rada Ministrów postanowiła utrzymać cenę pszenicy na poziomie 3.600 franków za kwintal, pomimo żądanej przez producentów podwyżki tej ceny. Koszty produkcji wzrosły w porównaniu z ubiegłym rokiem - o 27%.

Corn Trade News, 25.VII.1952 r.

Stany Zjednoczone odnoszą się przychylnie do wznowienia międzynarodowego paktu pszenicznego /IWA/

Kierownik Commodity Credit Corporation oświadczył, że według jego przekonania można znaleźć formułę elastyczniejszą dla osiągnięcia porozumienia w sprawie cen pszenicy, odpowiadającą lepiej fluktuacjom gospodarki światowej. Dodał on, że Stany Zjednoczone z pewnością będą skłonne do ustępstw w kwestii cen, aby ułatwić wznowienie paktu pszenicznego, że jednak nie wezmą na siebie żadnych zobowiązań przed zakończeniem kampanii wyborczej w listopadzie b.r.

Z drugiej strony trzy organizacje, wchodzące w skład wielkiego poolu zbożowego, uchwaliły rezolucję, domagającą się wznowienia paktu międzynarodowego oraz podniesienia cen minimalnych i maksymalnych.

Agefi, 7.VIII.1952 r.

Deficyt ryżu na rynku światowym

Krytyczna sytuacja żywnościowa w Azji łącznie z bardzo silnym niedoborem ryżu, odczuwanym na rynku światowym, spowodowała tak poważne zaniepokojenie, że F.A.O. zwołuje międzynarodową konferencję dla omówienia tego problemu.

Wyżej wymieniona organizacja zapowiedziała tę konferencję po stwierdzeniu "poważnego braku ryżu w Azji". Ryż jest podstawowym artykułem żywnościowym 60% ludności świata.

Dyrektor Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa /FAO/ oświadczył, że na międzynarodowy rynek ryżu dostarczono nieco więcej niż 50% przedwojennych dostaw ryżu, a mianowicie zaledwie 4,8 mln ton w porównaniu z przedwojennymi dostawami 8 mln ton.

Financial Times, 5 VIII.1952 r.

Włoski rynek ryżu

Eksport ryżu z Włoch w okresie od 16 września do 30-go czerwca 1952 r. wyniósł 333.099 ton na bazie niełuszczonego. W czerwcu bieżącego roku wywieziono 5882 ton, w tym do Danii 1951 ton, Austrii - 1131 ton, Francji - 1129 ton, Szwajcarii - 832 ton, Jugosławii - 353 ton. Eksport obejmuje tylko wyższe gatunki ryżu. Obecnie oczekiwana jest wyżka cen wyższych gatunków ryżu. Ostatnie notowania wynoszą: RB pół-oczyszczony / brown rice/ \$ 217 - 218 za tonę, franko wagon granica włoska, względnie FOB porty włoskie; Carolina RB ryż biały, 5% zanieczyszczeń maksymalnie - \$248 do \$ 250.

Donoszą o bardzo pomyślnym rozwoju uprawy ryżu. Powierzchnia pól ryżowych znacznie wzrosła w porównaniu z ub. rokiem. Eksport ryżu z Włoch ma pomyślne warunki rozwoju wobec poważnego niedoboru na rynku światowym, tym bardziej, iż pojawienie się konkurencji ryżu egipskiego wydaje się mało prawdopodobne.

Eildienst fuer den Aussenhandel,
1.VIII.1952 r.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Import mięsa wieprzowego do Wielkiej Brytanii w okresie

styczeń - maj 1952

Import świeżego mięsa wieprzowego /wieprzowiny, szynki i bekonu/ do Anglii w pierwszych pięciu miesiącach b.r. był o 10% mniejszy niż w odpowiednim okresie poprzedniego roku, a o 43% niższy niż przed wojną.

Dostawy bekonu spadły o 10 250 ton głównie na skutek zmniejszenia eksportu z Danii i Polski. Dostawy wieprzowiny zmniejszyły się w ciągu omawianych pięciu miesięcy o 33% w stosunku do tego samego okresu 1951, ponieważ wszystkie kraje imperium eksportowały mniejsze ilości.

Import mięsa wieprzowego w puszkach był również niższy. Przywóz bekonu i szynki w puszkach zmniejszył się o 66% natomiast przywóz innych gatunków wieprzowiny w puszkach wzrósł o 19%.

Poniższa tabela przedstawia import mięsa wieprzowego świeżego i w puszkach do Anglii w pierwszych pięciu miesiącach b.r.:

<u>styczeń - maj</u>			
	<u>1938</u>	<u>1951</u>	<u>1 9 5 2</u>
	<u>/ w tonach /</u>		
<u>Mięso świeże</u>			
<u>Bekon</u>			
Kraje imperium	30 548	1 340	659
Irlandia	9 989	-	-
Dania	70 142	71 358	65 344
<u>Holandia</u>	10 356	18 241	20 805
Szwecja	5 515	3	-
I n n e	18 772	20 712	14 591
Razem:	145 322	111 655	104 399
<u>Szynki</u>	14 115	23	9
<u>Wieprzowina</u>			
<u>mrożona lub</u>			
<u>chłodzona</u>			
Nowa Zelandia	13 402	4 146	3 563
Australia	5 934	1 577	139
Inne kraje imp.	343	543	404
Argentyna	3 347	-	-

U.S.A.	1 792	-	-
I n n e	203	12	122
Razem	25 020	6 278	4 228
<u>Wieprzowina</u>			
<u>świeża solona</u>	562	33	a/
<u>Mieso w puszkach</u>			
<u>Bekon i szynki</u>			
Australia	7	685	1 115
Płdn.Afryka ...	-	298	440
Inne kraje Imp.	286	110	149
Irlandia	-	429	453
Francja	70	8 641	1 385
Belgia	56	2 540	418
Niemcy	153	5 465	2 592
Włochy	-	2 349	195
Dania	287	1 762	465
Holandia	58	2 057	1 447
I n n e	694	2 371	316
Razem	1 611	26 707	8 975
<u>Inne mięso wieprzowe</u>			
<u>w puszkach</u>			
Kraje Imperium	32	399	333
Dania	228	6 922	8 770
U.S.A.	1 460	-	-
Francja	-	395	169
Holandia	104	4 040	2 995
I n n e	-	356	2 791
Razem	1 824	13 211	15 780

a/ zawarte w pozycji "mrożone i chłochodze"

/Wg.Intelligence Bulletin lipiec 1952/

Rokowania o dostawy mięsa z Nowej Zelandii do Anglii

Wkrótce mają się rozpocząć rokowania w sprawie cen mięsa nowozelandzkiego na sezon 1952/53 rozpoczynający się 1 października b.r. Obecnie obowiązujący układ w sprawie cen wygasa 30 września. Zgodnie z 7-letnim kontraktem zawartym z Nową Zelandią w 1948 zmiany cen w poszczególnych sezonach mogą być dokonywane w granicach 7,5%. W ubiegłym roku, niezależnie od tego kontraktu, Wielka Brytania zawarła z Nową Zelandią umowę, podobną do zawartej z Australią, w sprawie zakupu, - bez ograniczenia co do ilości, - nowozelandzkiej nadwyżki eksportowej mięsa wołowego, cielęcego i baraniego na lat 15 poczynając od października 1951 r.

Możliwości dostaw mięsa do Wielkiej Brytanii są w bieżącym sezonie większe niż w poprzednim, ponieważ produkcja mięsa na eksport wzrasta. W ciągu pierwszych 8-miu miesięcy sezon 1951/52 /październik - maj/ produkcja wołowiny wynosiła 31 479 ton

/ w tym samym okresie 1950/51 = 20 592/, a baraniny 251 285 /210 009/. Eksport wołowiny do Anglii wynosił w omawianym okresie 7 856 ton, czyli o 4 201 ton więcej niż w tym samym okresie poprzedniego roku, a eksport baraniny 110 593, czyli o 48 862 więcej. Według szacunków brytyjskich szacuje się, że przy końcu sezonu podaż mięsa na eksport będzie większa. W końcu maja w przetwórniach nowozelandzkich nagromadzone było na eksport 143 000 ton mięsa.

/Wg. Manchester Guardian 19 lipiec, Reuter
i Intelligence Bulletin lipiec 1952/

Argentyna będzie podobno żądać od Anglii 200 £ za tonę mięsa

Według argentyńskiego dziennika La Prensa, Argentyna zażąda za mięso sprzedawane do Wielkiej Brytanii 200 £ za tonę, czyli o 37% więcej niż cena z poprzedniego roku. Dziennik ten nie podaje czy cena ta odnosi się do wołowiny chłodzonej czy jest przeciętną ceną mięsa dostarczanego w ramach tej umowy. Wg. Daily Telegraph inne źródła argentyńskie podają cenę 230 £ za tonę. Prawdopodobnie więc cena 230 £ odnosi się do wołowiny chłodzonej, a cena 200 £ jest przeciętną ceną mięsa wszystkich gatunków.

Argentyna motywuje swoje żądania faktem, że zmuszona jest płać ceny rynku światowego za wszystkie importowane przez nią z Anglii artykuły musi więc sprzedawać mięso po takich samych cenach.

Te wiadomości z prasy nie zostały jeszcze potwierdzone oficjalnie.

W poprzednim sezonie cena chłodzonej wieprzowiny wynosiła 146 £ a przeciętna cena mięsa dostarczanego do Anglii według kontraktu 128 £. Wielka Brytania zgadza się rzekomo płać za mięso wołowe 150 £ za tonę.

/Wg. The Daily Telegraph 21.VII.52 i The Financial Times 2 sierpień 1952 r./

Import jelit do Wielkiej Brytanii

Kwota importowa jelit i pęcherzy na drugą połowę roku 1952 wyznaczona przez Board of Trade w maju b.r. wynosi dla wszystkich krajów 1 600 000 £. W ciągu pierwszych pięciu miesięcy b.r. 90% wartości importu jelit i pęcherzy stanowił import ze Stanów Zjednoczonych. W ciągu tego okresu wartość importu jelit wieprzowych z USA wynosiła 864 000 £ /cif/, a w całym roku 1951 = £ 1 331 923 . Tak znaczny import jelit dolarowych spowodowany jest niską jakością towaru sprowadzanego z innych krajów.

Import jelit, pęcherzy w pierwszym półroczu b.r. przedstawia poniższa tabela:

	<u>1951</u>	<u>1952</u>
	<u>styczeń -</u>	<u>czerwiec</u>
	<u>/w cwt/</u>	
Nowa Zelandia	4 322	6 402
Inne kraje Imp.i Irlandia	1 661	3 887

Dania	2 898	1 919
Australia	785	869
Holandia	8 712	861
Francja	6 391	583
I n n e /głównie USA/ ..	15 623	27 112
Razem	40 392	41 633

/Wg. Accounts relating to trade and navigation of the United Kingdom - June, May 1952 oraz The Meat Trades Journal lipiec 1952/

Duńscy żądają wyższych cen za masło

W parę godzin po ogłoszeniu podwyżki cen za masło nowozelandzkie, producenci duńscy oświadczyli, że domagają się również podwyżki cen za masło dostarczane do Wielkiej Brytanii.

/Wg. Reuter 19.VII.1952/

Australia dostarcza Niemcom zachodnim jaja i drób

Umowa handlowa pomiędzy Niemcami zachodnimi i Australią z okresem ważności do 1.III.1952 została przedłużona do 31.VIII.1952 w związku z czym ustalono nowe listy kontyngentowe. Zasadnicze zmiany nastąpiły głównie w imporcie żywności do Niemiec zachodnich. Wg. nowej listy Niemcy zachodnie importować będą m.in. /wartość w dolarach f.o.b./ drób bity 10 000, zające i króliki 200 000, miód 175 000, jaja mrożone, w proszku i świeże - 200 000.

/Wg. Eier Markt 24 lipiec 1952/

Francja importuje masło celem obniżenia cen na rynku krajowym

Kłęska suszy oraz zaraza pyska i racic doprowadziły do braku masła na rynku krajowym we Francji i do znacznej wyżki cen. Średnia cena masła w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy 1952 wynosiła /w Paryżu/ 660 fr. za kg., czyli o 49 franków więcej niż średnia z tego samego okresu poprzedniego roku. W lipcu ceny w dalszym ciągu zwyżkowały. Chcąc powstrzymać tę zwyżkę cen, rząd francuski postanowił sprowadzić począwszy od 1 lipca 800 ton masła z zagranicy. Masło to ma być sprowadzone m.in. z Węgier - 500 ton i z Czechosłowacji 150 ton. Masło ma być świeże, nie solone, zdatne do przechowania co najmniej w ciągu 4 miesięcy.

/wg. Le Monde i Reuter 29.VII.1952
Intelligence Bulletin lipiec 1952/

Sytuacja na rynku artykułów mleczarskich w Niemczech zachodnich

W roku 1951 został wprowadzony w Niemczech zachodnich system cen maksymalnych w połączeniu z polityką podtrzymywania cen krajowych. Maksymalna cena masła mleczarskiego /Mark Butter/ została w lipcu 1951 podwyższona z 5,20 DM do 5,70 DM za kg. Równocześnie przedsiębiorstwo posiadające monopol na

import masła zostało upoważnione do podtrzymywania cen na rynku krajowym na tym poziomie. Polityka ta doprowadziła do nagromadzenia przez nie znacznych zapasów masła, które przy końcu roku ubiegłego sięgały 23 600 ton, mimo że import został zredukowany z 45 000 ton w 1950 do 26 000 ton w 1951. Subsydiowanie cen krajowych zostało zniesione 1 marca 1952, w okresie kiedy produkcja była większa o 8% niż w roku 1951. Doprowadziło to do obniżenia poziomu cen, które już przy końcu kwietnia spadły do 5,20 DM za kg. Zapasy nagromadzone w poprzednim roku znacznie obniżyły się dzięki całkowitemu prawie zaniechaniu importu, który spadł do wysokości 500 ton w okresie styczeń - luty 1952 w porównaniu z 7 500 ton w tym samym okresie 1951, dzięki sprzedaży 1 500 ton masła do Wielkiej Brytanii oraz odprzedaniu 5 000 ton hurtownikom do zakupu na zapasy 10 000 ton masła krajowego po cenach rynkowych. Do 20 czerwca miało ono zakupić około 3 000 ton. W połowie czerwca przedsiębiorstwo to posiadało na składzie około 1 000 ton masła w czym połowę stanowiło świeże masło krajowe a połowę masło nowozelandzkie.

Niemcy zachodnie zawarły umowę ze Szwecją, na mocy której mają otrzymać ze Szwecji 3 000 ton masła.

Poniższa tabela przedstawia import masła do Niemiec zachodnich w ciągu czterech pierwszych miesięcy 1952 :

	1951	1952
	/ w cwt /	
Dania	30 127	9 594
Szwecja	60 133	754
Holandia	18 706	189
Nowa Zelandia	16 200	-
Finlandia	8 072	-
I n n e	18 198	14
Razem	151 436	10 551

/Wg. Reuter 29.VII.1952 i Intelligence Bulletin lipiec 1952/

Wielka Brytania podwyższa ceny za australijskie masło i sery

W lipcu zostało podpisane australijsko-brytyjskie porozumienie w sprawie cen za dostarczane do Anglii masło i sery, w okresie lipiec 1952 - czerwiec 1953. Ceny masła zostały podwyższone o 7,5% do wysokości £ 15 14s za cwt f.o.b., a ceny sera o 9% do wysokości £ 8 16s cwt f.o.b.

Anglia zakupuje całe australijskie nadwyżki eksportowe tych artykułów, z wyjątkiem 13 500 ton masła i sera, które Australia sprzedaje na rynku światowym, głównie w koloniach brytyjskich, po wyższych cenach.

/Wg. The Financial Times 24 lipiec 1952/

Wiadomości z rynku rybnego

Dnia 6 lipca rozpoczął się w Niemczech zachodnich sezon połowów śledzi. Warunki połowów były w lipcu bardzo pomyślne. W najbliższym czasie oczekiwane są duże ładunki śledzi. Jakość śledzi jest dobra; są one jak na początku sezonu stosunkowo duże i tłuste 6 - 7 sztuk na kg. Zakupują je przetwornie i hurtownicy. Z Lerwick nadeszło 3 000 skrzynek deskonających białych śledzi na konsumpcję ludności Hamburga. Niestety połowy w okolicach Lerwick zmniejszyły się obecnie tak bardzo, że nie można liczyć na dodatkowe transporty ryb. Import mrożonych śledzi z Norwegii do Niemiec zachodnich utrzymuje się. Do Hamburga i Bremerhaven nadszedł transport 19 300/2 skrzynek śledzi norweskich, zakupionych przez przetwornie. Nadechodzą również zakupywane przez przemysł przetwórczy mniejsze transporty małych śledzi norweskich /25 - 30 sztuk na kg/. Ze Szwecji dostarczane są śledzie wysokogatunkowe. Świeże ryby sprzedawane są na rynku niemieckim z trudnością ze względu na upały. Niesprzedane ładunki czerwonej barweny i innych ryb zostają przerabiane na mączkę.

Firma British Columbia Packers natrafia na coraz większe trudności w sprzedaży łososia na rynku światowym dzięki ograniczeniom wprowadzonym przez różne kraje. Spowodowało to znaczny spadek obrotów tego towarzystwa w roku kończącym się 31 marca b.r.

Dalszy spadek obrotów w bieżącym sezonie wynika z decyzji brytyjskiego Ministerstwa Wyżywienia, które wstrzymało zakup łososia w puszkach z połowów 1952.

Ze Szkocji i Wschodniej Anglii donoszą, że połowy śledzi są niezwykle obfite. Solarnie śledzi i przetwornie oleju rybnego są przeładowane, mimo że rybacy ograniczają połowy.

/Wg. Fishing News lipiec i The Times 5.VIII.1952/

Import skór surowych do Anglii

W pierwszej połowie b.r. Anglia importowała o 46,5% mniej mokrych skór bydlęcych - których przywóz osiągnął zaledwie 18 100 ton - niż w tym samym okresie roku poprzedniego i o 73% mniej niż w pierwszych 6-ciu miesiącach 1950 r. Jeszcze silniejszy spadek przywozu - wynoszącego w omawianym okresie 4 100 ton - miał miejsce w odniesieniu do skór suszonych i solonych, których Anglia importowała o 73% mniej niż w pierwszej połowie ub.r. i o 68% mniej w porównaniu z importem w tym samym czasie w 1950 r.

Tak niski poziom importu spowodowany był w pierwszym rzędzie wyczekującą postawą importerów brytyjskich w drugim kwartale b.r. kiedy kapitalistyczny rynek skór surowych charakteryzował się wyraźnym wzmocnieniem tendencji. Wstrzymanie się od większych zakupów zagranicznych możliwe było ponadto zmniejszonym zapotrzebowaniem na surowiec w przemyśle brytyjskim. W rezultacie zapasy skór surowych w Anglii - pomimo niewielkiej zwwyżki produkcji krajowej - obniżyły się

znacznie i należy się spodziewać, że jesienny sezon zakupów przyniesie wzrost transakcji importowych, w szczególności gdy zakończone już będą rokowania handlowe z republikami południowo-amerykańskimi.

Struktura geograficzna importu w omawianym okresie przedstawiała się następująco:

	1950	1951	1952
	styczeń - czerwiec		
	/w 1000 cwt/		
<u>Bydłęce mokre</u>			
Nowa Zelandia	8,5	14,8	24,2
Inne kraje Imperium ..	38,0	34,7	33,6
Holandia	39,8	16,8	16,7
Włochy	11,4	23,4	20,1
Brazylia	190,9	232,4	37,8
Urugwaj	63,5	84,8	28,7
Argentyna	566,5	215,5	144,1
Paragwaj	44,7	4,6	5,3
I n n e kraje	18,0	49,4	52,0
	<u>981,3</u>	<u>676,7</u>	<u>362,4</u>

Za skóry mokre argentyńskie Anglia płaciła w czerwcu b.r. przeciętnie cif £ 9,25 za cwt, podczas gdy w czerwcu 1951 r. £ 18.- za brazylijskie odpowiednio - £ 7.- i £ 15,8.

	1950	1951 styczeń - czerwiec	1952
<u>Bydłęce suche i solone</u>			
Nigeria	52,5	57,7	23,5
Afryka Południowa	20,9	6,1	0,1
Tangani-ka	38,0	14,0	8,6
Kenya	33,1	28,4	16,1
Uganda	13,6	0,2	-
Pakistan	10,9	22,4	6,2
Abisynia	15,9	45,0	-
Brazylia	33,3	42,4	7,8
I n n e kraje	28,9	58,1	9,1
Razem	<u>260,6</u>	<u>303,0</u>	<u>82,0</u>

/Wg.Accounts Relating to Trade & Navigation/

Meldunki z kapitalistycznego rynku rynku

skór surowych

Silny popyt na surowiec w Stanach Zjednoczonych doprowadził w ostatniej dekadzie lipca do ponownej tendencji zwyżkowej na rynku w Chicago, gdzie na ultimo lipca Heavy Stears notowano na poziomie 16,5 ¢ za lb, czyli o 1 ¢ więcej niż w dziesięć dni wcześniej i o 2 ¢ więcej niż w połowie miesiąca. Jeszcze silniej zwyżkowały ceny Light Native Cows, które w końcu lipca osiągnęły poziom 19 ¢ za lb w porównaniu z 17 ¢ na początku ostatniej dekady miesiąca.

Wzmocnienie rynku amerykańskiego nastąpiło w pierwszym rządzie na skutek wzmożonego popytu garbarń przed sezonem jesiennym, od strony podaży bowiem należałoby się spodziewać raczej osłabienia tendencji w związku ze znacznie zwiększonym ubojem bydła na skutek ostrej suszy w wielu dzielnicach kraju. Susza ta nie przybrała jeszcze tak katastrofalnych rozmiarów jak w latach 1934 lub 1936, nie mniej dała się już poważnie we znaki, a straty w paszy nawet na niewielkich obszarach wpłynęły na zwiększenie podaży bydła na rynku.

Na rynkach południowo-amerykańskich nie zanotowano większych zmian. Ceny argentyńskie pozostały nadal niezmienione przy mocnej tendencji. Ostatnio nie sygnalizowano większych transakcji; aczkolwiek istnieją ponoć rozmowy między IAPI, który posiada jeszcze około 1 mln. sztuk skór niesprzedanych, a niektórymi krajami zachodnio-europejskimi na temat większych zakupów surowca. Z różnych informacji prasowych wynika, że południowo-amerykański rynek skór surowych znalazł się obecnie w przededniu większego ożywienia.

/The Leather World i Reuter/

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Meldunki ze światowego rynku cukru

W połowie lipca prezydent Kuby ogłosił przez radio, że z odłożonych 1.750.000 ton cukru 1.200.000 ton przeznacza się wyłącznie na rynek amerykański z tym, że rozprowadzenie nastąpi w ciągu najbliższych 4-ech lat. Instytut Kubański może zwałniać z tej rezerwy najpóźniej do 1-go marca każdego roku, poczynając od 1953 r., ilości nie mniejsze, niż 350.000 ton. Ponadto instytut jest upoważniony do sprzedania do innych krajów poza USA cukru nie zakupionego przez Stany Zjednoczone.

W kubańskich kołach handlowych mówi się coraz częściej o możliwości podniesienia rezerwy specjalnej do wysokości 2.000.000 ton. Cena, po której będzie skupowany cukier przez Instytut Stabilizacyjny, wynosi 3,08 zł za funt hiszpański.

Instytut Stabilizacyjny ogłosił niedawno zapasy cukru na dzień 31 maja r.b. w porównaniu z rokiem ubiegłym /hiszp. ton/:

	<u>1952</u>	<u>1951</u>
USA	1.357.630	1.220.443
Anglia	334.121	285.121
Belgia	34.237	80.627
Finlandia	9.832	9.532
Francja	43.435	15.019
Niemcy zachodnie	102.063	116.499
Grecja	30.937	28.214
Holandia	178.031	163.087
Irlandia	36.367	54.107
Włochy	3.205	54.059
Norwegia	-	7.884
Szwajcaria	5.657	19.377
Izrael	2.269	7.356
Liban	2.696	-
Pakistan	10.511	24.768

Ogółem zapasy cukru na dzień 31 maja b.r. w krajach kapitalistycznych wyniosły 2.429.281 ton w porównaniu do 2.364.971 ton w roku poprzednim.

Sytuacja statystyczna Kuby w okresie 1 styczeń - 28-y czerwiec b.r. przedstawia się według Willett & Gray następująco /tony hiszp./+/-:

+/- 1 tona hiszp. = 1030 kg.

	1952	1951
Produkcja	6.955.000	5.580.000
zapasy na 1.I.	283.313	287.578
Razem	7.238.313	5.867.578
eksport	2.850.000	2.775.000
Zapasy na 28.VI.	4.388.313	3.092.578

Departament Rolnictwa USA ogłosił w drugiej połowie lipca, że deficyt w produkcji cukru buraczanego w Stanach Zjednoczonych w bież. sezonie wyniesie 200.000 sh. ton. Poniższe zestawienie podaje kwoty eksportowe, przyznane poszczególnym krajom produkującym cukier na dostawy do USA oraz kontyngenty krajowe:

	Kwota z roku poprzedn. w short ton.	Kwota na rok bież.	Zmiany w stosunku do poprzedn. roku
<u>Kontyngenty krajowe:</u>			
buraczany	1.800.000	1.600.000	- 200.000
trzcinyowy	500.000	524.810	+ 24.810
<u>Kwoty importowe:</u>			
Hawaje	1.052.000	1.052.000	-
Puerto Rico	910.000	955.155	+ 45.155
Wyspy Dziewicze	6.000	6.298	+ 298
Filipiny	774.000	774.000	-
Kuba	2.614.571	2.744.308	+ 129.737
inne	43.429	43.429	-
Razem	7.700.000	7.700.000.	

Oficjalne koła handlowe Filipin przewidują, że nadwyżka eksportowa cukru w 1952/53 r. wyniesie 73.000 ton krótkich, nie licząc dostaw do USA. W roku tym spodziewana produkcja cukru wyniesie ma 1.325.000 ton, z czego 300.000 ton przydzielone będzie na konsumpcję krajową, podczas gdy kwota dla USA wyniesie ma 952.000 ton. Opublikowane ostatnio dane wskazują, że produkcja cukru w sezonie 1951/52 wyniosła 1.030.446 ton, z czego 725.722 ton wysłano do USA wobec 927.000 ton wysłanych w 1950/51 r. Jeżeli w nadchodzącym sezonie Filipiny osiągną przewidywaną ilość 1.325.000 ton krótkich cukru, to po raz pierwszy od wojny będą w możności wyeksportować całą kwotę wyznaczoną dla USA. W roku 1952 Filipiny ogłosiły deficyt w wysokości 200.000 sh. ton w dostawach do USA i rząd amerykański przydzielił tę ilość innemu dostawcy. Na podstawie umowy cukrowej z USA, Kuba otrzymuje 95% każdego deficytu. W ten sposób w roku 1952 kubańska kwota cukru do USA wzrosła o 190.000 ton i wyniosła 2.614.571 sh. ton. Jak wynika z powyższej tabeli i w roku następnym kubańska kwota eksportowa będzie wyższa, ponieważ Kuba pokryje w części niedobór amerykańskiego cukru buraczanego.

W dniu 17 lipca Departament Rolnictwa USA ogłosił, że produkcja cukru w Puerto Rico w 1952/53 roku będzie ograniczona do 1.100.000 short ton. Oznacza to spadek około 20%

w porównaniu z tegoroczną produkcją, którą ostatnio oszacowano na 1.360.000 ton. Oszacowano jednak, że zmniejszona produkcja cukru łącznie z remanentem na początek roku pokryje kwoty eksportowe jak i zapotrzebowanie Puerto Rico.

Produkcja cukru we Włoszech

Produkcja cukru we Włoszech osiągnie prawdopodobnie rekordową ilość 700.000 ton w bieżącym roku. W roku tym obszar wzięty pod uprawę buraka wyniósł 230.000 ha wobec 204.000 ha w ostatnim roku. Przeciętna produkcja cukru w ostatnim dziesięcioleciu wyniosła 600.000 ton. W roku 1951 Włochy importowały 20.025 ton cukru buraczanego i trzcinowego.

Import cukru do Niemiec zachodnich

Niemieckie Ministerstwo Wyżywienia ocenia, że zapotrzebowanie na import cukru w obecnym sezonie wyniesie od 400.000 do 500.000 ton. W 1951/52 roku Niemcy zachodnie importowały około 700.000 ton cukru.

Cukier-Kontrakt nr 4 na giełdzie nowojorskiej w tygodniu kończącym się 2 sierpnia b.r. miał tendencję spadkową z jednoczesnym zmniejszaniem się obrotów. Pozycje wrześniowe i październikowe zniżkowały o 5 punktów, styczniowe nawet więcej, podczas gdy późniejsze pozycje - tylko o 3 punkty. W omawianym okresie czasu cukier - Kontrakt nr 6 - na wiadomość o mniejszej produkcji krajowego cukru buraczanego, jak również o deficycie na Filipinach zwyżkował o kilka punktów.

/Czarnikow, Licht, Public Ledger,
Reuter/

Wiadomość z kapitalistycznego rynku nasion oleistych i olejów

Osiągnięcie w latach 1957/58 przez Australię zamierzonej produkcji siemienia lnianego z obszaru 200.000 akrów bardzo wydatnie zmniejszy import tego artykułu. Według oficjalnych danych, areał wzięty pod uprawę siemienia lnianego w 1951 r. wyniósł 30.000 akrów, a zdaniem kół przemysłowych - 60.000 akrów.

Zapotrzebowanie Australii na olej lniany wynosi 50.000 ton rocznie, a zbiór w tych rozmiarach pociąga za sobą wiele problemów; jak: magazynowanie, a szczególnie zabezpieczenie przed wilgocią oraz kwestie finansowe, /subsydiowanie produkcji/. Poza tym znaczne zwiększenie produkcji siemienia lnianego oznaczałoby zmniejszenie produkcji pszenicy. Aby produkcja siemienia lnianego opłacała się producentom, stosunek cen siemienia do cen pszenicy powinien wynosić 2 1/2 : 1. Przy zachowaniu tej proporcji, o ile buszel pszenicy kosztuje 16 s, cena tony siemienia powinna wynosić £ 80. Jeżeli cena pszenicy wzrośnie do 18 s za buszel, farmerzy mogą oczekiwać £ 90 za tonę siemienia lnianego, które już przy cenie

£ 80 wymaga subsydiowania.

W ostatnich dniach lipca na międzynarodowym rynku nasion oleistych i olejów nie zanotowano zasadniczych zmian. W odniesieniu np. do amerykańskiego siemienia lnianego zaobserwowano wzrost popytu. Warto przy tym zauważyć, że amerykańskie zapasy siemienia lnianego na dzień 1 lipca b.r. wyniosły tylko 281.000 long ton. Jest to najniższy stan zapasów od prawie czterech lat. Zapasy na tę samą datę rok wcześniej wynosiły 307.000 long ton. Jednocześnie podaje Public Ledger, że obszar wzięty pod uprawę lnu w Kanadzie wynosi w tym roku 1.257.000 akrów wobec 1.127.000 akrów w roku poprzednim i 560.000 akrów w 1950 r.

Na rynku kopry tendencje nieregularne. Po chwilowym spadku ceny powróciły do poziomu sprzed tygodnia. Kopre Straits notowano w dostawach sierpień-wrzesień po £ 61 15s. Podobnie kształtował się trend kopry filipińskiej, którą ostatnio notowano w dostawach do Antwerpii na sierpień-wrzesień po \$ 131 1/2 za tonę cif, luzem. W przeciwieństwie do kopry ziarno palmowe nie budziło większego zainteresowania, skutkiem czego ceny w Kongo Belgijskim spadły do poziomu 6.500 fr.belg.za tonę. Pomimo, że Urugwaj zaakceptował obniżoną do £ 146.10s za tonę cenę oleju lnianego, rynek ten nie wykazywał żadnego ożywienia. Indyjski olej lniany z dostawą na sierpień-wrzesień notowano po £ 140 za tonę w bębnach.

/ World Crop, Public Ledger/

K a k a o. Z powodu znacznie mniejszego zbioru kakao "temporario" w Bahia, o czym pisaliśmy w poprzednim numerze NHZ, jak również mniejszych wysyłek kakao z Brytyjskiej Afryki Zachodniej, oszacowano, że spadek dostaw różnego rodzaju kakao na światowy rynek w bieżącym roku gospodarczym /październik 1951 - wrzesień 1952/ - wyniesie 130.000 ton w porównaniu z rokiem poprzednim.

Sytuacja obecna jest tym bardziej niekorzystna dla producentów kakao, że wysokie ceny tego artykułu skłoniły wielu przemysłowców do użycia większej ilości substytutów kakao przy produkcji słodyczy. Z informacji prasowych o sytuacji handlu słodyczami w Stanach Zjednoczonych wynika, że konsumpcja spadła z najwyższego poziomu 20,5 lb na głowę w 1944 r. na 17,6 lb w 1951 r. W bieżącym roku spożycie słodyczy w USA podniosło się nieco, jednak w strukturze konsumpcji nastąpiło przesunięcie na rzecz wyrobów z cukru kosztem czekolady. Wydawało by się, że kraje produkujące obniżą ceny kakao w stosunku np. do cen orzeszków ziemnych, orzecha kokosowego i innych głównych składników różnego rodzaju słodyczy. Mniejsze zbiory kakao uniemożliwią prawdopodobnie obniżkę cen. Jedynie w wypadku zwiększonej produkcji i mniejszych kosztów produkcji na jednostkę producenci będą skłonni istotnie zmniejszyć ceny kakao na rynku międzynarodowym.

Eksport kakao brazylijskiego wyniósł w ub.roku 1,5 mln. worków. Z ilości tej eksportowano do Europy 573.000 worków, zaś przeszło połowę ogólnej ilości, tj. 807.500 worków do USA.

Perspektywy zbytu kakao do Europy z tegorocznego zbioru były pomyślne.

W końcu sierpnia w Brazylii rozpocznie się sprzęt t.zw. głównego zbioru kakao, podczas gdy zbiory w Afryce Zachodniej są już w pełnym toku. Ciekawą jest rzeczą, że Brazylia kalkuluje ceny kakao, podobnie jak i innych towarów eksportowych, znacznie powyżej poziomu światowego. Tak na przykład ceny kakao zachodnio-afrykańskiego, gatunkowo wyższego, są niższe od cen kakao brazylijskiego.

Brytyjskie Marketing Board w ciągu pierwszych sześciu tygodni nowego sezonu zakupiło na Złotym Wybrzeżu tylko 1.209 ton kakao w porównaniu do 2.678 ton w roku poprzednim. W tym samym mniej więcej czasie zakupy w Nigerii były znacznie większe i osiągnęły 4.729 ton kakao z t.zw. "light-crop", czyli o około 700 ton więcej, niż rok wcześniej. Na międzynarodowym rynku kakao w tygodniu kończącym się 2 sierpnia obserwowano spadkową tendencję.

/Public Ledger, ANA/

K a w a. Do chwili obecnej Stany Zjednoczone były głównym odbiorcą kawy brazylijskiej. W roku ubiegłym z ogólnej ilości 16,3 mln. worków kawy eksportowanej przez Brazylię, Stany Zjednoczone zakupiły 10,5 mln. worków, a kraje europejskie - 3,7 mln. worków. Ceny płacone przez USA dyktowane były przez giełdę nowojorską.

Na mocy umowy zawartej z Brazylią, Niemcy zachodnie mają prawo reeksportować 200.000 worków kawy brazylijskiej do krajów, z którymi Brazylia nie utrzymuje stosunków handlowych. Możliwości reeksportu tej kawy, szczególnie do krajów zachodnio-europejskich są raczej niewielkie, gdyż Niemcy zachodnie napotykają na znaczną konkurencję ze strony Wielkiej Brytanii, Holandii, jak również Szwajcarii. Poza tym zachodnio-niemieckie firmy ponoszą znacznie większe koszty bankowe niż ich brytyjscy i holenderscy konkurenci, a to ze względu na wysokie stawki, pobierane przez zachodnio-niemieckie banki.

Według Głównego Biura Statystycznego w Salvadorze zbiór kawy w tym kraju w roku 1952/53 wyniesie o 25% więcej, niż w roku poprzednim. Wczesne i bardzo obfite deszcze przyczyniły się do tak pomyślnych perspektyw. Wstępne szacunki oceniają zbiór 1952/53 r. na 1.223 tys. worków wobec 981 tys. worków w sezonie kończącym się 30 czerwca 1952 r. Ostatni zbiór był jednym z najmniejszych od wielu lat. W ostatnich kilku latach Salvador eksportował trochę mniej, niż 1 mln worków rocznie, przy czym Stany Zjednoczone odbierały około 93% całości.

W ostatnich dniach lipca jak i w pierwszych sierpnia rynek kawowy w New Yorku wzmocnił się bardzo, a w ciągu ostatnich dni obserwowano duży popyt na kawę "actuals". Zakupy dla armii USA, po cenach wyższych niż oczekiwano, wzmocniły rynek. Kawa kolumbijska notowana była po 57 1/8 do 57 1/4¢, a ostatnio nawet podniosła się do 57 3/8 ¢ za lb. Popyt na kawę brazylijską nie był tak aktywny i kawę Santos 4 notowano

wzwyż od 52 ¢ fob Santos. W skład zakupów dla armii wchodziła również kawa Santos 4, za którą płacono 53,58 do 54,02 ¢ ex New York.

Ogłoszone przez prezydenta Brazylii w połowie lipca ceny minimalne 1000 cruzeiros za worek kawy nie zostały jeszcze ostatecznie zatwierdzone przez rząd. Bezpośrednio po ogłoszeniu ceny w Rio de Janeiro zniżkowały, ale ostatecznie podniosły się.

/Reuter, Public Ledger/

Palwa

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego

Zmiana sytuacji jaka nastąpiła w ostatnich kilku tygodniach na europejskim rynku paliw stałych, której charakterystycznym odzwierciedleniem jest ostatni raport specjalnego Komitetu Węglowego OEEC, znajduje nadal silny oddźwięk w prasie gospodarczej krajów zachodnio-europejskich - o czym nie jednokrotnie nadmieniały już "Rynki Towarowe".

Wypowiedzi tej prasy można zgrubsza podzielić na dwie kategorie a mianowicie na optymistyczne - głównie prasa angielska i krajów Beneluksu, oraz na pesymistyczne, lub w najlepszym razie na nie optymistyczne - głównie prasa francuska i zachodnio-niemiecka. W związku z wielomiesięczną atmosferą poważnego i co najważniejsze długo-falowego kryzysu opałowego Europy Zachodniej, wytwarzającą do pewnego stopnia ogólną psychozę nieuchronnego "łatania" niedoboru węgla w krajach marszałłowskich poważnymi dostawami węgla amerykańskiego, stosunkowo nagle zmiana oceny sytuacji przez ekspertów węglowych wywołać musiała siłą rzeczy głosy krytyki pod ich adresem, niedowierzanie, a w najlepszym razie zdziwienie w szerokich kołach handlowych i przemysłowych Europy Zachodniej.

Niejeden obserwator europejskiej sytuacji węglowej zadawał sobie zapewne pytanie, co spowodowało, że przewidywania ekspertów węglowych jeszcze ze stycznia, a nawet w niektórych wypadkach z marca br. stały się prawie nagle niesłuszne i nieaktualne. Zagadkę tę starano się tłumaczyć na wszystkie możliwe sposoby, co znajdowało już odbicie w raportach i komentarzach zamieszczonych ostatnio w "Rynkach Towarowych".

Nie ulega jednak w tej chwili wątpliwości, iż główny błąd w ocenie sytuacji węglowej na najbliższą przyszłość polegał w pierwszym rzędzie na przeszacowaniu konsumpcji, czy zapotrzebowania na węgiel europejskich krajów marszałłowskich. Jedną z przyczyn tego nadzaczunku było założenie normalnych warunków atmosferycznych w zimie 1951/52, która w rzeczywistości okazała się anormalnie lekka. Drugą, może nawet ważniejszą - było założenie normalnego rozwoju produkcji przemysłowej na konsumpcję cywilną i przyspieszonego rozwoju produkcji uzbrojenia krajów Paktu Atlantycznego. I te założenie okazało się błędne. W ostatnich 7 - 8 miesiącach przewidywany rozwój produkcji przemysłowej na konsumpcję cywilną nie nastąpił, a produkcja przemysłów zbrojeniowych doznała nawet w niektórych wypadkach częściowego zahamowania.

W rezultacie powyższego konsumpcja węgla kamiennego wynosić będzie w krajach marszałłowskich w 1952 r. około 500 mln ton,^{1/} czyli jedynie o 8 mln ton więcej niż w 1951 r. podczas gdy w roku ubiegłym wzrosła ona w stosunku do konsumpcji z 1950 r. o 46,2 mln ton. Któż mógł się spodziewać w styczniu br., że konsumpcja węgla kamiennego w Europie Zachod-

1/ wg. ostatnich obliczeń Komitetu Węglowego OEEC

niej wykaże w 1952 r. przeszło 5 1/2 raza mniejszy wzrost niż w 1951 r.? To jest właśnie element, który przekreślił wszystkie uprzednie kalkulacje i przewidywania najlepszych ekspertów rynku węglowego w Europie i zmusił Komitet Węglowy krajów marshallowskich do gruntownej rewizji sytuacji rynku, której statystycznym obrazem jest poniższe zestawienie:

Bilans węglowy krajów OEEC

w mln ton m.

	1949	1950	1951	1952 szacunek	1953
<u>Podaż i zapotrzebowanie</u>					
produkcja	432	442	463	480	500
eksport poza obszarem OEEC istniejąca	12	10	6	7	7
podaż	420	432	457	473	493
konsumcja	435	446	492	500	510-516
import ogółem	21	10	35	27	17-23
w tym: z USA	10	0,4	25	17	5-13
z inn. źródeł	11	10	10	10	10-12
<u>Struktura konsumpcji</u>					
kopalnie a/	47,2	46,0	46,4	46,9	47,9
karbonizacja	122,7	127,2	144,7	151,7	157,2
elektrownie					
termicz.	54,4	53,9	62,6	62,6	65,6
transport	43,0	43,3	44,7	44,7	44,7
przemysł	93,0	97,1	104,3	104,3	106,3
opał domowy	66,6	68,9	78,6	79,1	80,6
różne	5,3	6,6	7,7	7,7	7,7
konsumcja w Turcji b/	2,7	2,8	3,0	3,0	3,4
O g ó ł e m	434,9 ^{c/}	445,8	492,0	500,0	513,4

a/ łącznie z deputatami górników. b/ brak danych o strukturze konsumpcji; c/ z wyłączeniem strefy francuskiej w Niemczech zachodnich.

Zródło: Raport Komitetu Węglowego OEEC.

Brakiem powyższego bilansu węglowego jest nie wykazanie ruchu zapasów węgla, które potraktowane zostały zapewne łącznie z konsumpcją. Wiadomo jednak, że w ciągu 1951 r. zapasy węgla w krajach marshallowskich systematycznie malały.

I tak np. łączne zapasy węgla na kopalniach, koksowniach i w brykietowniach Anglii, Niemiec zachodnich, Francji, Saary, Belgii i Holandii były w końcu sierpnia r.ub. na poziomie 4.718 tys. ton^{1/} w porównaniu z 13.443 tys ton o 12 miesięcy wcześniej. Z drugiej strony wiadomo również, że w pierwszym półroczu br. nastąpił w krajach zachodnio-europejskich wyraźny wzrost zapasów, których poziom np. w Wielkiej Brytanii jest obecnie o 3-4 mln ton wyższy niż w tym samym okresie roku ubiegłego/mowa o zapasach w ośrodkach dystrybucyjnych/. Podobne zjawisko wzrostu zapasów zanotować można w Belgii, gdzie ich poziom jest obecnie czterokrotnie wyższy niż w tym samym czasie roku ubiegłego.

Uwzględniając za tym ruch zapasów należy stwierdzić, iż rzeczywisty wzrost konsumpcji węgla - o ile w ogóle będzie miał miejsce w br. - należy oceniać na 6-7-mio krotnie mniejszy niż w roku ubiegłym.

Jak widać z powyższego bilansu Komitet Węglowy OEEC zakłada wzrost konsumpcji, czy zapotrzebowania na węgiel krajów marshallowskich w 1953 r. na 10-16 mln ton co byłoby dwukrotnie co najmniej większym wzrostem rzeczywistego zapotrzebowania w stosunku do roku bieżącego. Wydaje się jednak, że ocena ta jest i tym razem bardziej chyba bliska nad-szacunku, niż szacunku zbyt niskiego.

Z drugiej strony sugestie górniczych kół zachodnio-europejskich zamieszczone ostatnio w prasie branżowej /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/ wskazują, że szacunek wzrostu produkcji węgla o 20 mln ton w 1953 r. jest oceną raczej ostrożną i że można się spodziewać wzrostu wydobycia w krajach marshallowskich w wysokości 23-24 mln ton.

W sumie zatem jesteśmy skłonni stwierdzić, że przypuszczalny import węgla amerykańskiego do Europy Zachodniej nie będzie przekraczał w roku przyszłym 4-5 mln ton, a może nawet obniży się do 3 mln ton przy założeniu oczywiście, że najbliższa zima nie będzie specjalnie ostra i długa.

/Redakcja "Rynków Towarowych"/

A n g l i a. Ogólne wydobycie węgla w pierwszych 29 tygodniach br. t.zn. do dn. 19 lipca wyniosła 127.176 tys ton w porównaniu z 124,7 tys ton w tym samym okresie roku poprzedniego. Kopalnie dostarczyły w tym czasie 120.477 tys ton czyli blisko o 2 mln ton więcej niż w 1951 r. a odkrywki 6.699 tys. ton w porównaniu z 6.161 tys. ton o rok wcześniej.

Zapasy węgla w dniu 12 lipca w ośrodkach dystrybucyjnych podniosły się do poziomu 16.875 tys ton, który jest już nie wiele niższy od dolnej granicy minimalnych zapasów na okres zimowy - 17 mln ton ustalonej na dzień 1-go listopada. W tym samym czasie roku ubiegłego zapasy nie przekraczały 13,2 mln ton. Zatrudnienie w górnictwie węglowym osiągnęło w końcu pierwszej dekady lipca nowy najwyższy poziom 719.200 zatrudnionych na dole i na powierzchni w porównaniu z 701.100 o rok wcześniej.

1/ Monthly Bulletin of Coal Statistics. ONZ. No 8 1951 r.

W pierwszych 6-ciu miesiącach br. Wielka Brytania eksportowała 5.237 tys ton węgla kamiennego /łącznie z antracytem/ w porównaniu z 3.145 tys ton w pierwszej połowie 1951 r. i z 8.018 tys ton w tym samym okresie 1950 r. struktura gatunkowa eksportu węgla przedstawiała się następująco: /w tys.ton/

	1951 styczeń-czerwiec	1952	zmiana w %
Antracyt	436,6	589,4	+ 35,0
Kotłowy /łącznie z opał./ niesortowany ...	164,5	326,4	+ 98
gruby	827,8	1.477,2	+ 78
średni	318,8	605,9	+ 89
plórkany drobny ...	188,4	258,7	+ 37
nieplórkany drobny ...	213,8	519,7	+ 143
inny	367,8	532,4	+ 45
Gazowy	590,7	899,9	+ 52
Koksujący	36,6	27,3	- 25
O g ó ł e m :	3.144,9	5.236,9	+ 66

Zródło: "Accounts relating to Trade & Navigation"

Zmiany w średnich cenach eksportowych fob powyższych gatunków węgla są następujące: Za tonę antracytu Wielka Brytania otrzymywała przeciętnie w pierwszych 6-ciu miesiącach br. około £ 5 w porównaniu z £ 4,2 o rok wcześniej /wzrost 19%/; za kotłowy niesortowany odpowiednio: £ 4,35 i £ 4,03 /wzrost o 8%/; gruby - £ 5,35 i £ 4,28 /wzrost o 25%/; średni - £ 5,16 i £ 3,81 /wzrost o 35%/; plórkany drobny - £ 4,24 i £ 3,40 /wzrost o 24,4%/; nieplórkany drobny - £ 3,59 i £ 2,64 /wzrost o 36%/; gazowy - £ 5,24 i £ 4,16 /wzrost o 26%/; koksujący - £ 5,62 i £ 4,08 /wzrost o 37%/.

Głównymi odbiorcami węgla brytyjskiego w pierwszym półroczu br. były następujące kraje: /w 1000 ton/:

	1950	1951 styczeń -	1952 czerwiec
Dania.....	3.452	1.655	4.446
Irlandia.....	2.760	2.108	3.646
Szwecja.....	2.754	1.085	2.880
Francja.....	2.905	1.217	1.875
Hiszpania.....	1.471	864	1.707
Włochy.....	4.392	1.001	1.693
Argentyna.....	2.140	491	1.509
Holandia.....	1.862	483	1.014
Portugalia.....	1.022	469	833
Norwegia.....	924	456	812
Finlandia.....	51	168	738

Zródło: Accounts relating to Trade & Navigation

W trzeciej dekadzie lipca br. National Coal Board obniżył ceny węgla bunkrowego dla zagranicznych statków zaopatrujących się w paliwo w portach brytyjskich. Dotychczasowe ceny węgla bunkrowego były często znacznie wyższe od cen tych samych gatunków węgla przeznaczonych na eksport. Obniżka cen, wynosząca przy gorszych gatunkach 6 sh. na tonie, a przy lepszych 10 sh. na tonie ma na celu większe zrównanie cen węgla bunkrowego z cenami eksportowymi.

/Financial Times, Daily Freight Register/

Stany Zjednoczone. Eksport antracytu i węgla kamiennego z USA wyniósł w maju 1.839.745 dł. ton w porównaniu z ilością 1.905.686 ton w kwietniu br. Eksport w maju br. był najniższy licząc od lutego 1951 r. kiedy eksport wyniósł 1.646.976 ton. Kontynuowanie importu poważnych ilości węgla amerykańskiego przez szereg krajów europejskich jest głównym bodźcem dla amerykańskiego eksportu węgla, gdyż znaczna ilość mniejszych odbiorców powoli przestaje importować węgiel z USA.

Niemcy zachodnie importowały z USA w ciągu maja 375.103 dł. tony w porównaniu z ilością 278.005 ton węgla w kwietniu 1952 r. Holandia, Francja, Włochy i Japonia importowały w maju mniejsze ilości węgla amerykańskiego. W pierwszych pięciu miesiącach 1952 r. Niemcy zachodnie importowały ogółem 2.780.145 dł. ton w porównaniu z ilością 929.555 ton w analogicznym okresie ub.r. Francja importowała 2.238 tys ton /1.260 tys ton w tym samym okresie r.ub./; Włochy - 1.576 tys ton /1.148 tys ton/; Holandia - 1.461 tys ton /1.169 tys ton/; Dania - 779 tys ton /118,2 tys. ton/; Austria - 449,6 tys. ton - w 1951 r. Austria w tym okresie nie importowała w ogóle węgla amerykańskiego. Szwecja - 450,9 tys ton /285,5 tys ton/; Argentyna - 368,6 tys ton /342,0 tys ton/.

Eksport do większości innych krajów w pierwszych 5 miesiącach 1952 r. był niższy w porównaniu z analogicznym okresem 1951 r. Najwięcej zmalały jednak wysyłki do Wielkiej Brytanii a mianowicie odpowiednio z 1.100,8 tys ton w 1951 r. na 207,2 tys ton w 1952 r.

Finlandia. W maju br. przywóz węgla i koksu do Finlandii osiągnął ogólną ilość 253.915 ton w porównaniu z 173.122 ton w miesiącu poprzednim, co oznacza wzrost prawie o 81.000 ton. Liczba importu węgla w maju jest najwyższą miesięczną w rb. W maju r.ub. import osiągnął 242.342 ton. Import węgla i koksu w okresie pierwszych pięciu miesięcy br. wynosił 982.817 ton. Oznacza to poważny wzrost w porównaniu z importem 776.859 ton w tym samym okresie uprzedniego roku i wobec 616.911 ton za okres od stycznia do maja 1950 r.

Na podstawie układu handlowego z Francją /Zagłębie Saary/ Finlandia ma otrzymać w pierwszych ośmiu miesiącach br. 93.000 ton węgla w tym 3.000 ton koksu na opał domowy a ponadto 5.000 ton węgla z Francuskiej Afryki Północnej. W okresie między czerwcem 1952 r. a majem 1953 r. przywóz węgla z tego obszaru do Finlandii ma osiągnąć 100.000 ton oraz 5.000 ton koksu opałowego.

Dania. Zapotrzebowanie węgla dla Danii na rok 1952 wynosi 4,1 mln ton. Zakupiono już 1,4 mln ton w Anglii; 900.000 ton w USA i 200.000 ton w Niemczech zachodnich. Zapasy węgla w kraju doszły do 1 mln ton, czyli do poziomu dwukrotnie wyższego w porównaniu z tym samym okresem w 1951 r. Istnieje ponadto program podniesienia wydobycia węgla brunatnego aby produkcja jego dała ekwiwalent 600-700 tys ton węgla kamiennego. W sumie Dania będzie musiała jeszcze zakupić co najmniej 800-900 tys ton węgla.

Zapotrzebowanie koksu wynoszące w roku bieżącym 2 mln ton zostało dotychczas pokryte tylko w części - 1,2 mln ton. Istnieje przypuszczenie - jak pisze ANA 23.VII - możliwość zakupu koksu w Anglii w późniejszych miesiącach br. w innym wypadku bowiem Dania będzie zmuszona zaopatrzyć się w koks w Stanach Zjednoczonych za dolary.

/Daily Freight Register, ANA i Financial Times/

Statystyka produkcji i dostaw węgla w kapitalistycznych krajach europejskich

<u>Produkcja /w 1000 ton/</u>	1951	1952
	styczeń	maj
Wielka Brytania	96.195	98.678
Niemcy zachodnie	49.028	51.434
Francja	22.284	23.613
Saara	6.891	6.759
Belgia	12.328	13.170
Holandia	5.209	5.244
Włochy /Sardynia/	428	375
R a z e m :	192.363	199.273

<u>Zatrudnienie /w 1000/</u>	1951	1952
	koniec maja	obu lat
Wielka Brytania .	703	716
Niemcy zachodnie	404	420
Francja	244	243
Saara	58	58
Belgia	155	161
Holandia	43	43
R a z e m :	1.607	1.641

Import paliw stałych

<u>/w 1000 ton/</u>	1951	1952
	styczeń-maj	
Austria	2.340	2.004
Belgia	717	853
Dania	2.116	2.789

	1951	1952
	styczeń-maj	
Niemcy zachodnie	2.796	5.568
Finlandia	750	1.034
Francja	6.701	7.629
Saara	486	492
Grecja	129	125
Irlandia	791	810
Włochy	4.078	3.706
Luksemburg	1.448	1.644
Holandia	2.354	2.866
Norwegia	826	532
Portugalia	283	184
Szwecja	3.116	3.289
Szwajcaria	1.183	1.270
Triest	73	97
Wielka Brytania	1.117	329
R a z e m :	31.344	36.141

Eksport paliw stałych

/ w 1000 ton/

	1951	1952
	styczeń maj	
Belgia	780	1.360
Francja	815	514
Saara	4.101	3.697
Niemcy zachodnie	10.607	10.013
Holandia	452	222
Anglia	1.914	3.064
R a z e m :	19.106	20.029

/Wg. Daily Freight Register/

Produkcja węgla w Afryce Południowej

W pierwszych 4 miesiącach br. Rodezja Południowa wydobywała łącznie 869.129 ton węgla kamiennego w porównaniu z 795.441 ton w tym samym okresie roku ubiegłego. Wartość tego wydobycia podniosła się jednak znacznie silniej a mianowicie odpowiednio z £ 387 tys. na £ 516,7 tys. Całoroczne wydobycie węgla w Rodezji Południowej wyniosło w 1951 r. 2.345 tys. ton. W roku bieżącym przewiduje się wzrost produkcji do 2,7 mln ton.

/Wg. Daily Freight Register/

Produkcja ropy naftowej w 1952 r.

Siedmio procentowy wzrost produkcji ropy w krajach kapitalistycznych nie licząc Stanów Zjednoczonych i dwu procentowy spadek produkcji w USA, oto dwa najważniejsze zjawiska na rynku ropy naftowej w pierwszych 6-ciu miesiącach br. Produkcja ropy

wszystkich krajów kapitalistycznych osiągnęła w pierwszym półroczu br. poziom 277,4 mln ton metrycznych w porównaniu z 272,8 mln ton w drugim i 264,9 mln ton w pierwszym półroczu r.ub. Produkcja za tym w br. była dotąd najwyższa w porównaniu do jakiegokolwiek okresu sześciomiesięcznego i byłaby jeszcze o ca 3 mln ton wyższa gdyby nie strajk robotników rafinerii w Stanach Zjednoczonych jaki miał miejsce w kwietniu i w maju i trwał z górą 5 tygodni. W rezultacie produkcja ropy surowej w USA była w okresie styczeń-czerwiec br. o 3 mln ton niższa niż w drugim półroczu r.ub. lecz jednocześnie o 4,5 mln ton wyższa niż w analogicznym okresie czasu w 1951 r.

Szereg głównych producentów ropy osiągnęło w omawianym okresie rekordowy poziom produkcji. Największy jej wzrost zanotować należy w Wenezueli, w Iraku w Kuwajcie i w Indonezji. Wydobyte ropy na Środkowym Wschodzie, które zmniejszyło się w poprzednim półroczu wskutek spadku produkcji w Persji, obecnie przekroczyło już poziom z okresu poprzedzającego upaństwowienie przemysłu naftowego w Iranie.

W drugim półroczu br. przewiduje się zwiększenie produkcji ropy w USA oraz nadal w Wenezueli i na Środkowym Wschodzie. Przemysłowe koła amerykańskie oceniają, że konsumpcja ropy surowej wzrośnie w br. w krajach kapitalistycznych o co najmniej 7% w stosunku do poziomu z 1951 r. czyli, o ca 38 mln ton metrycznych.

Dzienna produkcja ropy w USA wzrosła z 6,1 mln baryłek na początku br. /400.000 b/d więcej niż o rok wcześniej/ do poziomu 6,3 mln b/d w kwietniu - poczem spadła na skutek strajku - co było najwyższym poziomem kiedykolwiek osiągniętym z wyjątkiem października 1951 r. kiedy produkcja dzienna kształtowała się również na tym samym poziomie.

Pierwsze 6 miesięcy br. przyniosło spadek wydobywania ropy w Kanadzie, głównie z przyczyn sezonowych wyrażających się w długim zamrażnięciu Wielkich Jezior. Produkcja jednak przewyższyła poziom z pierwszych 6-ciu miesięcy r.ub. W czerwcu br. wydobyte ropy w Kanadzie przeliczone w stosunku rocznym przekraczało 9 mln ton co było ilością rekordową.

Stopniowy i długotrwały wzrost produkcji ropy w Wenezueli doprowadził do uzyskania przez nią rocznego wydobywania w ilości bezmała 100 mln ton rocznie, co jest poziomem dwukrotnie wyższym w porównaniu do 1945 r. W innych krajach Ameryki Łacińskiej wydobyte nie wykazywało większych zmian jak to ilustruje zestawienie poniższe.

Produkcja ropy na Środkowym Wschodzie przekraczająca 51 mln ton w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. kształtuje się bieżąco na poziomie 110 mln ton w skali rocznej. Przy niezmiennym wydobywaniu Saudi Arabii - największego producenta tego obszaru - wzrosła znacznie w I półroczu br. produkcja Iraku oraz w mniejszym stopniu Kuwajtu i Qataru. Najbliższe 6 miesięcy przyniosą jednak na tym obszarze bardzo poważny wzrost produkcji ropy naftowej w związku z uruchomieniem w kwietniu br. nowego 30-sto calowego rurociągu z pół Kirkuku do portu Banias w Syrii co pozwoliło na powiększenie wydobywania z tego najbardziej wydajnego pola Iraku do poziomu 17 mln ton rocznie. Inne dwa pola naftowe Zubair i świeżo odkryte Ain Zalah dostarczą około 1,5 mln ton w drugim półroczu br.

Szacunek produkcji surowej ropy w krajach kapitalistycznych

/ w tys. ton metrycznych/

	I-VI 1951	VII-XII 1951	I-VI 1952
<u>Ameryka Północna</u>			
U.S.A.	147.700	154.867	152.000
Kanada	2.647	3.797	3.550
	<u>150.347</u>	<u>158.664</u>	<u>155.550</u>
<u>Ameryka Łacińska</u>			
Wenezuela	43.329	45.733	48.200
Kolumbia	2.712	2.675	2.700
Trynidad	1.491	1.533	1.600
Meksyk	5.409	5.525	5.550
Argentyna	1.824	1.759	1.800
Peru	1.025	1.092	1.100
Ekwador	169	190	200
Chile	47	49	50
Boliwia, Brazylia, Kuba	95	100	100
	<u>56.101</u>	<u>58.656</u>	<u>61.300</u>
<u>Europa Zachodnia</u>			
Niemcy zachodnie	631	735	821
Holandia	362	352	360
Francja	130	163	172
Inne kraje	70	85	100
	<u>1.193</u>	<u>1.335</u>	<u>1.453</u>
<u>Srodkowy Wschód</u>			
Arabia Saudyjska	16.437	21.475	21.453
Kuwait	11.111	17.115	18.700
Irak	4.100	4.400	7.344
Qatar	1.120	1.248	1.534
Egipt	1.150	1.183	1.150
Bahrein	749	760	750
Persja	15.914	924	700
Turcja	8	11	13
	<u>50.589</u>	<u>47.116</u>	<u>51.644</u>
<u>Daleki Wschód</u>			
Indonezja	3.567	3.878	4.200
Brytyjskie Borneo	2.475	2.525	2.700
Japonia	174	166	170
Indie	125	125	125
Nowa Gwinea	125	125	125
Pakistan	78	78	65
Birma	40	40	50
	<u>6.584</u>	<u>6.937</u>	<u>7.435</u>

/Wg. Petroleum Press Service No 8/

Oferta nafty perskiej dla firm włoskich

Donoszą, że przedstawiciele rządu perskiego zwrócili się ostatnio do szeregu poważnych towarzystw włoskich z propozycją udzielenia zamówień na towary produkcji włoskiej w zamian za naftę perską. Persja chce zakupić na poważną sumę cały szereg towarów łącznie z traktorami i samochodami. Firma Fiat zwróciła się z prośbą o radę i współpracę do włoskiego państwowego przedsiębiorstwa naftowego AGIP, które nie zgodziło się jednak na współpracę z Fiatem w tej sprawie. Przedstawiciel AGIP'u miał oświadczyć, że jest w najwyższym stopniu nieprawdopodobne aby AGIP względnie rząd Włoch zechciał zajmować się transakcjami z Persją wzgl. popierać towarzystwa włoskie w transakcjach, dotyczących nafty perskiej.

/Wg. The Financial Times 17.7.52 /

Obniżka cen olejów bunkrowych w Anglii

Z dniem 24 lipca cena olejów bunkrowych została obniżona o 5 sh. na tonie z 186 s 6 d na 177 s 6 d. Jest to pierwsza od marca 1950 r. obniżka i spowodowana została słabszą tendencją na światowym rynku ropy naftowej.

/Wg. The Financial Times/

Chemikalia.

Rozdział siarki przez I.M.C.

Komisja do Spraw Siarki Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej ogłosiła projekt rozdziału siarki surowej pomiędzy kraje członkowskie na drugie półrocze 1952 r. Zasadniczo przydziały w III kwartale i w IV mają być równe, ale komisja zastrzegła sobie prawo zrewidowania przydziałów na ostatni kwartał bieżącego roku.

Zgodnie z komunikatem organu sprawozdawczego Komisji w Waszyngtonie konsumpcja krajów kapitalistycznych w pierwszej połowie 1950 r. i w I połowie 1951 r. przewyższała poziom produkcji siarki o odpowiednio 7,8% i 8,3%. Aby pokryć w całości zgłoszone zapotrzebowanie na siarkę w II połowie br. ogólna produkcja tego surowca w krajach kapitalistycznych musiała by wynieść około 3.830.000 long ton czyli o co najmniej 630.000 ton więcej niż wyniesie przypuszczalna produkcja przy jak najbardziej sprzyjających okolicznościach. W skali rocznej zatem deficyt siarki wynosiłby jeszcze około 1.260 tys ton długich podczas gdy w r.ub. szacowany był na 1,7 mln ton.

Komisja do spraw siarki ustaliła, że konsumenci tego produktu w Stanach Zjednoczonych, lub w innych krajach mogą nabywać siarkę przydzieloną któremuś z członków międzynarodowej konferencji surowcowej, jeżeli przydział nie zostanie wykorzystany przez kraj pierwotnie upoważniony. Rozdział obejmuje tylko siarkę surową, a nie dotyczy stosunkowo małych ilości siarki rafinowanej będącej przedmiotem obrotów międzynarodowych.

Poniższe zestawienie ilustruje kwoty przydziałów dla niektórych krajów kapitalistycznych na drugie półrocze br. przy czym pierwsza liczba oznacza wysokość przydziału a w nawiasie wysokość kwoty importu lub eksportu. Ogólnie biorąc przydziały siarki na drugie półrocze są większe niż na pierwsze. Szereg kwot pozostaje jednak bez zmian. Mniejszy przydział otrzymały Włochy mianowicie o 12.000 ton których kwota eksportowa została jednocześnie podniesiona z 38.000 ton na 43.000 ton. Kwota przydziału Wielkiej Brytanii pozostała prawie niezmienną natomiast obcięto jej kontyngent importowy z 188.700 ton na 177.000 ton co wskazywałoby na wzrost produkcji krajowej z importowanych porytów. Prócz ustalonych przydziałów, IMC wyznaczyła kwotę rezerwową w wysokości 14.000 ton.

K r a j :	przydział w ton.	import-eksport
Australia	67.500	/imp. 71.500/
Austria	10.000	/ " 10.000/
Belgia/Luksemburg	32.000	/ " 31.800/
Dania	500	/ " 500/

c.d.tabeli	przydział	import-eksport
Finlandia	13.000	/ imp. 10.970/
Francja	75.500	/ " 73.500/
Francuska Afryka Północna	10.000	/ " 10.000/
Niemcy zachodnie	41.000	/ " 16.000/
Grecja	800	/ " 800/
Włochy	76.000	/Eksp. 43.000/
Norwegia	16.500	/ " 131.900/
Holandia	1.350	/ imp. 440/
Nowa Zelandia	38.500	/ " 38.500/
Szwecja	34.000	/ " 24.500/
Szwajcaria	10.900	/ " 11.900/
Afryka Południowa	36.000	/ " 36.000/
Wielka Brytania	195.000	/ " 177.000/
Stany Zjednoczone i Kanada	2307.000	/eksp.465.000/
Rafinerie naftowe głównie na Środkowym Wschodzie	18.760	/imp. 16.000/

/Biuletyn PAP'u Nr 2175/

Meldunki z chemicznego rynku nowojorskiego

Ostatni tydzień lipca nie przyniósł większych zmian w odniesieniu do cen ważniejszych artykułów chemicznych. Rynek pozostawał nadal w oczekiwaniu zakończenia strajku hutników. W okresie tym National Production Authority zniosła ograniczenia ilościowe dla zapasów u konsumentów dla 30 produktów chemicznych. Dotyczy to m.in. takich chemikaliów jak alkyl-phenol, dwusiarczek węgla, żółty tlenek żelaza i cynku oraz chlorek amonu. Do chemikaliów podlegających wspomnianej kontroli zapasów należą jeszcze m.in. aromatyczne namiastki żywicy fenolowej, dwufenol, granulowany węgiel drzewny, chlor, lit metaliczny, hynylphenol i paratet. phenol.

Na skutek przedłużającego się zastoju w przemyśle jedwabniczym zapasy dwusiarczku węgla wykazują stały wzrost do czego przyczynia się również zmniejszone zapotrzebowanie na czterochlorek węgla.

Ostatni tydzień lipca przyniósł ze Stanów Zjednoczonych wiadomości o poprawie sytuacji zaopatrzeniowej w dziedzinie siarki. W okresie tym przedstawiciele koncernów wydobywających siarkę wystąpili z wnioskiem do National Production Authority podniesienia dotychczasowego limitu zapasów siarki u konsumentów odpowiadającego dotychczas 25 dniowej konsumpcji, do poziomu 60 dni.

Rzecznik NPA miał w odpowiedzi oświadczyć, że krajowy rynek siarki jest obecnie w Stanach Zjednoczonych prawie w równowadze, a przeciętny poziom zapasów u konsumentów równy jest w rzeczywistości 34 dniowej konsumpcji. Do poprawy sytuacji na rynku siarki przyczynił się więcej spadek konsumpcji tego artykułu w przemyśle stalowym na skutek strajku niż wzrost wydobywania, co oznaczałoby, że przy normalnym zapotrzebowaniu na siarkę przez przemysł hutniczy niedobór jej ponownie może się zaostriżyć.

Począwszy od kwietnia konsumpcja siarki w USA obniżyła się poniżej ustalonego przez rząd poziomu, wynoszącego 90% maksymalnego spożycia w 1950 r. Zapasy siarki u producentów

wzrosły w ciągu pierwszych 6-ciu miesiącach br. o blisko 100.000 ton do poziomu 2.999 tys ton krótkich.

Z 5-go sierpnia Reuter donosił z Nowego Jorku, że podjęcie produkcji stali spowodowało automatycznie ożywienie na rynku siarczanu miedzi i kwasu siarkowego, lecz dostawy tych dwóch artykułów dla przemysłu stalowego będą się kształtowały do końca sierpnia poniżej normalnego poziomu.

Popyt na większość innych artykułów chemicznych pozostał jednak nadal niezmienny. Soda kaustyczna pozostaje na rynku w dużych ilościach, a ceny związków antymonowych nieznacznie zniżkowały po uprzednim obniżeniu się cen antymonu. Rynek gliceryny wykazuje nadal tendencje mocne, a brazylijski mentol zniżkował do poziomu \$ 6 za lb.

/Wg. Reutersa z 30.VII. i 5.VIII/

Eksport soli kuchennej z Anglii

W pierwszej połowie br. Anglia eksportowała 139.739 ton soli /chlorku sodu/ za sumę 1.325,9 tys funtów szterlingów, w porównaniu z 131.229 ton o wartości £ 1.008,6 tys. o rok wcześniej. Przeciętny wzrost cen fob eksportowanych z Anglii soli wyniósł zatem około 23,5% a w stosunku do pierwszej połowy 1950 r. odpowiednio o 27%.

/Wg. Accounts relating to Trade & Navig./

Nowa infiltracja kapitału amerykańskiego w

Niemczech zachodnich

Amerykańska firma "National Lead Co" wykupiła w końcu czerwca resztę nie posiadanych dotąd akcji wielkich zakładów chemicznych w Leverkusen w Niemczech zachodnich, które uchodzą za największe tego typu w Europie Zachodniej. Przed Drugą Wojną Światową w/w firma amerykańska posiadała już udziały w tym niemieckim koncernie chemicznym /powiązanym zresztą z IGF/.

Zakłady w Leverkusen znane są m.in. z produkcji tlenków tytanu używanych do wyrabiania farb i lakierów. Zdolność wytwórcza zakładów w Leverkusen w zakresie barwników tytanowych wystarcza na pokrycie całego zapotrzebowania wszystkich krajów kapitalistycznych w Europie. Sprzedaż tych barwników dokonywana będzie przez opanowane przez National Lead Co firmy we Francji, Norwegii, w Belgii i Holandii.

/Chemical Age, 26 lipiec/

Produkcja nawozów sztucznych w Izraelu

Według programu rządowego przemysł chemiczny w Izraelu winien wyprodukować w roku przyszłym 140.000 ton nawozów sztucznych z czego 45.000 ton fosforanu amonu, 30.000 ton siarczanu amonu, 30.000 t. superfosfatów potrójnych, 15.000 ton

siarczanu potasu, 7.000 ton saletry azotowej i 12.000 ton dwu zasadowego fosforanu wapnia. Cała ta produkcja zostanie zużyta w kraju. Zapotrzebowanie rolnictwa na superfosfaty obliczane jest na 110.000 ton rocznie a na saletrę azotową na 13.000 ton.

/Wg. Bulletin Commercial Belge/

Eksport nawozów azotowych z Niemiec zachodnich

	styczeń w tonach N	- kwiecień 1952 r. w 1.000 DM
Saletrzak	171	273.-
Mieszanka saletry amonowej z siarcz.wapnia	4.544	7.032.-
Saletra amonowa w innych mieszankach	17.868	17.597.-
Inne nawozy azotowe	9.910	11.709.-

/Wg. ANA Nr 57 /

Kauczuk drewno, papier

"Syntetyczny contra naturalny"

Zniesienie rządowej kontroli importu kauczuku naturalnego w Stanach Zjednoczonych z dniem 1-go lipca b.r. - w czym donosiły już "Rynki Towarowe" - było wydarzeniem o specjalnym znaczeniu dla przyszłego rozwoju sytuacji na kapitalistycznym rynku kauczuku, i zapoczątkowało nową fazę walki konkurencyjnej między kauczukiem syntetycznym i naturalnym.

Zmiana sytuacji w odniesieniu do podaży kauczuku spowodowane zeszłorocznym 70-cio procentowym wzrostem produkcji kauczuku syntetycznego doprowadziła do znacznego osłabienia poprzednich ograniczeń w konsumpcji kauczuku naturalnego w USA już w pierwszych miesiącach 1952 r. i do pełnego przywrócenia nieskrępowanej konsumpcji tego kauczuku w końcu kwietnia b.r.

W chwili obecnej Stany Zjednoczone konsumują przeszło połowę światowej konsumpcji kauczuku wynoszącej ponad 2,3 mln. ton w stosunku rocznym. Fakt ten łącznie z utrzymaniem przez rząd USA do dnia 30.VI.b.r. kontroli importu i krajowych cen sprzedażnych kauczuku naturalnego stwarzał specjalnie korzystne warunki dla rozwoju produkcji kauczuku syntetycznego, ponieważ rządowa cena kauczuku naturalnego wynosząca do 1-go lipca b.r. 38 \$ za lb była o 65% wyższa od ceny syntetycznego GR-S, który był dostępny dla konsumentów amerykańskich po 23 \$ za lb od marca b.r. Dla porównania dodać można, że kauczuk naturalny notowany był pod koniec maja - w okresie największego osłabienia rynku - na giełdzie londyńskiej na poziomie 23 d za lb. co odpowiada 27 \$ za lb.

Na obszarze krajów kapitalistycznych jedynie Stany Zjednoczone i Kanada posiadają rozbudowany na szeroką skalę przemysł kauczuku syntetycznego, którego konsumpcja w pierwszym kwartale b.r. wyniosła w obu krajach łącznie blisko 213 000 ton, czyli 65% ogólnej konsumpcji kauczuku /329 000 ton/ w tym okresie.

Ta przewaga konsumpcji produktu syntetycznego nad spożyciem produktu naturalnego w Ameryce Północnej sprawiła, że udział kauczuku syntetycznego w światowej ogólnej konsumpcji kauczuku wzrósł w pierwszym kwartale b.r. do poziomu 37% w porównaniu z 23% w tym samym okresie 1951 r.

Z chwilą uchylecia ograniczeń eksportowych amerykańskiego kauczuku syntetycznego GR-S, stał się on po raz pierwszy osią - galny dla importerów zagranicznych /przynajmniej w teorii/ przy czym obecna jego cena cif porty Europy zachodniej - 23-24 \$ za lb, czyli 1s 8d jest co najmniej o 25% niższa niż równoczesna cena kauczuku naturalnego notowanego w Londynie. /Cena spot w połowie lipca wynosiła w Londynie 26 3/4 za lb/. Oczywiście jasną jest rzeczą, że powyższa kalkulacja i porów-

nanie cen ma w chwili obecnej posmak akademickiego teoretyzowania ponieważ żaden z kapitalistycznych poważniejszych konsumentów kauczuku nie będzie obecnie płacił za ten surowiec dolarami z wyjątkiem zupełnie nieznacznych zakupów produktu syntetycznego - dokonywanych już uprzednio w ramach specjalnych kontyngentów rządowych - przeznaczonych dla celów specjalnych.

Tak więc "rozgrywka" między kauczukiem syntetycznym i naturalnym zlokalizowana będzie w zasadzie na rynku amerykańskim i to w okresie kiedy międzynarodowy rynek kapitalistyczny znajduje się wobec perspektywy poważnej nadprodukcji tego surowca.

Nie ulega wątpliwości, że w pierwszej rundzie przewagę będzie miał produkt syntetyczny, ponieważ zarządzenie rządowe przywracające nieograniczoną konsumpcję kauczuku naturalnego w Stanach Zjednoczonych zawiera zastrzeżenie, że krajowa produkcja GR-S nie może obniżyć się poniżej 600 000 ton dł. rocznie, aż do chwili kiedy zapasy rządowe tego artykułu osiągną poziom 75 000 ton, oraz nie może być niższa niż 450 000 ton rocznie aż do momentu kiedy zapasy te przekroczą granicę 122 000 ton. Oba powyższe minimalne poziomy produkcji GR-S wynoszą zatem odpowiednio 86% i 65% zeszłorocznej produkcji tego kauczuku w USA i 50% oraz 37% całkowitej konsumpcji kauczuku łącznie z naturalnym w ilości 1.2 mln. ton w 1951 r.

Zakładając, że program uzupełnienia rządowych zapasów GR-S będzie szybko zrealizowany, szacunek tegorocznej ogólnej konsumpcji kauczuku w USA w wysokości 1 250 tys. long ton /szacunek I.R.S.G. z maja b.r. na konferencji ottawskiej/ oznaczałby, że zapotrzebowanie na około 750 000 ton kauczuku mogłoby znaleźć pokrycie w obu rodzajach kauczuku, których wzajemny stosunek konsumpcji ustaliłby się na zasadzie wolnej konkurencji.

Nie wiele już dzisiaj istnieje dziedzin przemysłowych, w których kauczuk syntetyczny uważany jest nadal za surowiec gorszy od kauczuku naturalnego. Jedną z nich jest produkcja specjalnie wytrzymałych opon /np. do samochodów wyścigowych do dużych samolotów transportowych, bombowców itp/. Z drugiej strony w szeregu zastosowaniach kauczuku, produkt syntetyczny posiada niewątpliwą przewagę dzięki swym właściwościom technicznym nad produktem naturalnym.

Powyższe okoliczności powodują, że w chwili obecnej nie gatunek czy rodzaj kauczuku decyduje o jego zastosowaniu, lecz w pierwszym rzędzie cena rynkowa. Produkt syntetyczny po raz pierwszy przechodzi obecnie - od chwili uruchomienia produkcji GR-S na wielką skalę - ogniową próbę w walce konkurencyjnej z kauczukiem naturalnym.

W początkach 1950 r. kauczuk naturalny notowany był w Nowym Jorku na poziomie 18 ¢ za lb poczem po rozpoczęciu przez rząd amerykański zakupów strategicznych cena tego kauczuku raptownie rosła osiągając w końcu 86 ¢ za lb jako poziom maksymalny. Z kolei nastąpił spadek cen wolnorynkowych, których poziom w połowie lipca b.r. wynosił ca 30 ¢ za lb., czyli o 30% więcej niż ceny GR-S w tym samym czasie /23 ¢ za lb/. Różnica zatem obu cen tak zmalała, że dalszy niewielki

nawet spadek ceny kauczuku naturalnego, lub wyższą cenę produktu syntetycznego doprowadzić może do odwrócenia się wzajemnej reakcji obu cen zmniejszając atrakcyjność syntetyku na korzyść surowca naturalnego.

Pierwsza ewentualność jest w zasadzie bardzo możliwa. Ostatnie szacunki Rubber Study Group wskazują, że światowa produkcja kauczuku łącznie z syntetycznym osiągnąć może w r.ub. około 2,6 mln. ton, podczas gdy przewidywana konsumpcja nie będzie zapewne według tych samych szacunków większa niż 2 325 tys. ton stwarzając tym samym nadwyżkę 275 000 ton przypadającą prawie całkowicie na kauczuk naturalny: produkcja 1 690 tys. ton a konsumpcja 1 450 tys. ton.

Cena rynkowa kauczuku naturalnego może zatem nadal się obniżyć tym bardziej, że jest jeszcze znacznie wyższa w porównaniu z jej poziomem z pierwszych miesięcy 1950 r. Ostatnie zniesienie cła eksportowego na kauczuk indonezyjski potwierdzałoby w pełni taką tendencję.

O ile decydującym czynnikiem na kształtowanie się ceny kauczuku naturalnego jest obecnie stosunek podaży do popytu, o tyle w odniesieniu do kauczuku syntetycznego decydują o cenie w pierwszym rzędzie koszty jego produkcji. Amerykański przemysł produktu syntetycznego nie może dzisiaj uważany za przemysł pracujący w normalnych warunkach handlowych. Wybudowany dziesięć lat temu przez rząd jako przemysł wojenny za sumę \$ 750 mln. pozostaje on do dzisiaj jako własność państwowa pod kontrolą rządową, administrowany przez różne koncerny chemiczne, naftowe czy kauczukowe posiadające specyficzne rozliczenia z tytułu administracji i eksploatacji ze skarbem federalnym. Ogólnie za tym panuje powszechne przekonanie, że cena kauczuku syntetycznego w USA jest ceną subsydiowaną i że zkomercjalizowanie przemysłu spowodowałoby automatycznie jej dosyć znaczny wzrost. Twierdzenie takie jest jednak tylko w połowie słuszne. Wprowadzić zakłady produkujące kauczuk syntetyczny nie nie płacą podatków jako fabryki państwowe oraz posiadają cenotralny organ zakupu surowców nabywanych na warunkach dogodniejszych niż mogłyby to realizować firmy prywatne, lecz dzięki co raz to nowszym i tańszym metodom produkcji - której wyjściowym produktem nie jest już w zasadzie drogi alkohol, lecz surowa ropa naftowa - zakłady te realizują stale znaczne zyski.

Nie jest również tajemnicą, że istnieje już - chwilowo na papierze - nowa metoda masowej produkcji kauczuku syntetycznego przy kosztach o 20-25% niższych od obecnych. Należy się zatem spodziewać, że gdy w początkach 1954 r. przemysł kauczuku syntetycznego zostanie sprzedany w USA prywatnym koncernom co przewiduje ustawa Kongresu z czerwca b.r., nowi właściciele postawiają się niewątpliwie o obniżenie kosztów produkcji dla łatwiejszego konkurencji z produktem naturalnym i dalszego bogacenia się.

Reasumując powyższe uwagi należy stwierdzić po pierwsze, że nowe metody produkcji kauczuku syntetycznego spowodowały w zasadzie zrównanie się kosztów produkcji obu rodzajów kauczuku. Ponieważ przy cenie 18d za lb fob Malaje czy Indonezja /oa 21 \$ za lb/ plantatorzy na Dalekim Wschodzie - szczególnie drobni i średni - nie realizują ponad obecnie już żadnych zysków, lub

w najlepszym razie tak niewielkie, że nacinanie drzew i sadzenie nowych nie opłacają się im zupełnie. Drugim atutem kauczuku syntetycznego - prócz wspomnianych obniżonych kosztach produkcji - jest znacznie większa elastyczność produkcji w stosunku do kauczuku naturalnego, którego rozmiary produkcji ograniczone są w znacznym stopniu okresem wegetacji drzewa kauczukowego.

Jednakże i kauczuk naturalny posiada pewną przewagę nad syntetycznym, poza obszarem dolarowym, a jest nią fakt, że import jego nie pociąga za sobą wydatków twardej waluty.

W związku z powyższym wydaje się, że o ile rynek amerykański jest na dalszą metę prawdopodobnie straconym rynkiem dla kauczuku naturalnego, to konsumenci nie dolarowi, zużywający obecnie ponad 70% światowej konsumpcji tego kauczuku pozostaną jego klientami /o nie wątpliwie rosnącym zapotrzebowaniu w miarę rozwoju trakcji samochodowej/ - płacąc zaś wyższe nawet ceny niż wynosić będzie cena amerykańskiego GR-S.

/głównie wg Petroleum Press Service No.8/

Obrady Międzynarodowej Rubber Study Group

Dnia 30 lipca rozpoczęły się w Londynie obrady International Rubber Study Group, na które przybyli wszyscy przedstawiciele krajów członkowskich łącznie z przedstawicielami Węgier.

Przedmiotem obrad jest rozpatrzenie możliwości międzynarodowego porozumienia w sprawie kauczuku. Komunikat wydany po otwarciu sesji podaje, że przewodniczącym konferencji wybrany został członek delegacji kolonii brytyjskiej Monson. Obrady obecnej konferencji są poufne. W możliwie najkrótszym terminie konferencja złożyć ma sprawozdanie I.R.S.G. Następną sesja plenarna odbędzie się w Kopenhadze w kwietniu lub maju roku przyszłego.

/Reuter Londy 30.VII.1952/

Notowania kauczuku w Londynie

Ostatni tydzień lipca nie przyniósł większych zmian w notowaniach kauczuku na giełdzie londyńskiej. Przez cały ten okres ceny wahały się w granicach 26 - 27d za lb w dostawach natychmiastowych i 26 - 26,5 d za lb. w dostawach październikowych. W dniu 29 lipca RSS Nr 1 notowano w dostawach natychmiastowych na poziomie 26 3/4 - 27 d za lb, podczas gdy w tygodniu poprzednim 26 1/2 - 26 3/4 d za lb. Bardzo nieznaczne wzmocnienie rynku na ultimo miesiąca przypisywane było zwiększonym zainteresowaniem importerów amerykańskich.

/wg Biuletynu Giełdowego PAP'u/

W końcu lipca ANA doniosła, że Stany Zjednoczone zamierzają ponownie dokonać poważniejszych zakupów kauczuku naturalnego dla uzupełnienia t.zw. rezerw strategicznych /20 000 - 30 000 ton/ oraz że gorsze gatunki kauczuku byłyby wymieniane na lepsze.

/wg ANA Nr 57/

Wiadomości ze szwedzkiego rynku drzewnego

Z wszystkich ważniejszych przemysłów szwedzkich, przemysł drzewny jest obecnie najsilniej dotknięty załamaniem się pomyślanej koniunktury z ubiegłych dwóch lat. W chwili obecnej Szwedzi w pełni już rozumieją, że sytuacja jaka się wytworzyła na rynku drzewnym nie da się poprawić mniejszą czy większą zmianą cen i że przemysł szwedzki znalazł się wobec poważniejszego kryzysu wymagającego daleko idących środków zaradczych.

Cały szereg fabryk celulozy zmuszonych już było od kilku tygodni ograniczać stopniowo produkcję co skomplikowało ich sytuację finansową zmuszając w rezultacie do częściowej redukcji zakładów fabrycznych. Wiele mniejszych tartaków napotyka na rosnące trudności w upłynnieniu nagromadzonych zapasów tarcicy. W południowej Szwecji obserwowane ostatnio wyprzedawanie się z posiadanego towaru po cenach o 3 kr za stopę sześcienną niższych od ceny kupna.

Na rynku celulozy bardzo nieznaczny wzrost zainteresowania importerów zagranicznych w ostatniej dekadzie lipca nie potrafił utrzymać cen na dotychczasowym ich poziomie. Po obniżkach krajowych cen w USA i eksportowych w Finlandii, eksporterzy szwedzcy w nieskoordynowanej akcji obniżali jeden po drugim ceny ofert z których nie jedna na niebieloną siarżanową w dostawach do USA ex dock nie przekraczała w tym czasie \$ 115 za tonę w porównaniu do \$ 105 żądanych za ten sam artykuł przez eksporterów fińskich.

Niektóre koła handlowe w Szwecji wyrażają przypuszczenie, że najślabszy okres na kapitalistycznym rynku celulozy przypadnie na pierwszą połowę sierpnia, poczem w związku z przewidywanym wzrostem zapotrzebowania Stanów Zjednoczonych sytuacja może ulec poprawie.

Ostatnie raporty o przewidywaniu się kształtowania kapitalistycznego rynku tarcicy w nadchodzącym sezonie są w pełni pesymistyczne. Jak dotychczas wszyscy więksi importerzy tarcicy szwedzkiej nie zdradzają zainteresowania, to też jakiś miarodajny poziom cen jest właściwie nieustalony. Wobec poważnych ponoć zapasów surowca na tartakach należy przewidywać, że eksporterzy szwedzcy nie będą w tym roku tak nieustępliwi jak w sezonie poprzednim; dalszy spadek cen jest zatem prawie nieunikniony.

/wg Economic Information on Sweden No 28/

Niskie ceny eksportowe na rynku norweskim

Jak podaje dziennik "Norges Handels og Sjøfartstidende" zanotowano ostatnio w Norwegii szereg transakcji eksportowych po cenach wyjątkowo niskich. Sprzedano np. pewne ilości celulozy do Anglii po cenach o 20% niższych od maksymalnych cen angielskich. Podobnie niskie ceny obserwowano przy sprzedaży ściery drzewnego. W nowo zawartym układzie z Anglią Norwegia zobowiązała się dostarczyć 6 000 ton papieru /nie wymienionego gatunku/ po cenie £ 50 za tonę z terminem dostawy w ciągu drugiego półrocza b.r.

/wg Agef1 24.VII.52/

Import tarcicy i celulozy do Anglii

w I połowie 1952 roku

W pierwszych 6-ciu miesiącach b.r. Wielka Brytania importowała ogółem 474 599 standartów tarcicy drzew iglastych w porównaniu z 540 310 standartów w tym samym okresie ub.r. i 204 654 standartów o dwa lata wcześniej. Ogólnie zatem ilościowy spadek importu w r.b. wyniósł w stosunku do roku ubiegłego ca 12%. W przeciwieństwie do powyższego na skutek wzrostu płaconych cen import ten kształtował Anglię w pierwszym półroczu b.r. £ 46,1 mln. w porównaniu z £ 41,4 mln. w r.ub. Wzrost przeciętnych cen płaconych za tarcicę wyniósł zatem około 26%. Głównymi dostawcami tarcicy na rynek brytyjski były w r.ub. następujące kraje /w 1000 standartów/:

	1950	1951	1952
	styczeń	-	czerwiec
Kanada	23,6	165,3	255,3
Szwecja	36,0	97,2	66,2
Jugosławia	47,9	41,2	36,9
Finlandia	32,6	71,2	35,2
Stany Zjednoczone ...	1,8	50,7	34,0
Brazylia	3,0	14,5	14,6
Francja	17,5	52,9	13,3
Czechosłowacja	7,3	6,9	8,6
Austria	2,6	28,3	6,8

Pierwsze półrocze b.r. nie przyniosło większych zmian w dziedzinie importu masy papierniczej w porównaniu z poziomem ilości importowanych w tym samym okresie roku poprzedniego. Ogółem W. Brytania importowała w r.b. w okresie styczeń-czerwiec 1 052 790 ton w porównaniu z 1 067 639 ton o rok wcześniej. Import poszczególnych artykułów przedstawiał się następująco:

	1951	1952
	styczeń -	czerwiec
	/w tonach/	
Celuloza sucha bielona ...	188 506	208 841
Celuloza sucha niebielona	288 504	278 770
Celuloza mokra	60 640	76 740
Scier mokry	236 636	248 791
Scier suchy	9 382	10 938
Esparto itp.	236 433	191 514

Powyższy import kształtował Anglię w pierwszej połowie b.r. £ 79,7 mln. w porównaniu z £ 57,5 w tym samym okresie r.ub. co odzwierciedla znaczny wzrost cen.

/wg Accounts relating to Trade & Navig./

Obniżka cen papieru gazetowego w Anglii

Minister zaopatrzenia oświadczył 31 lipca, że cena papieru gazetowego produkowanego w kraju zostaje obniżona na pozostałe miesiące b.r. do poziomu £ 56 za tonę w porównaniu z £ 64 1s 3d obowiązujących dotychczas. Jednocześnie prasa brytyjska otrzyma zwiększone przydziały papieru gazetowego.

/wg Financial Times'a z 1.VIII.1952/

Surowce włókiennicze i wyroby

BAWEŁNA

W ostatnich dniach lipca cała kapitalistyczna prasa branżowa poświęca dużo uwagi ocenie zbiorów bawełny w Stanach Zjednoczonych, obliczanej na podstawie szacunków obszaru uprawy jak również wiadomości o stanie upraw. W oczekiwaniu nowych zbiorów bawełny amerykańskiej na rynku obserwuje się od dłuższego czasu nieregularne tendencje, które są ścisłym odzwierciedleniem krążących pogłosek i domysłów. Ogólnie jednak biorąc tegosezonowy zbiór bawełny w USA zapowiada się znacznie słabiej tak w porównaniu do tegorocznych zamierzeń rządowych jak i zeszłorocznego poziomu. Rozpiętość w tegorocznych szacunkach zbiorów bawełny jest dość znaczna. Wynika ona głównie z różnicy między wydajnością ostatnich lat, gdyż w odniesieniu do obszaru uprawy szacunki są prawie równe. Crop Reporting Board oszacował obszar uprawny bawełny na dzień 1 lipca b.r. na 26 051 000 akrów. W stosunku do 27 917 000 akrów w roku poprzednim oznacza to spadek o blisko 7%. Jeżeli wydajność z akra będzie równa średniej ostatniego pięciolecia to zbiór bawełny powinien wynieść 15,3 mil. bel. Tymczasem Departament Rolnictwa opierając się na średniej ostatnich dziesięciu lat oszacował ostatnio zbiór na 14,7 mil. bel. W związku z ostatnim swoim szacunkiem Departament Rolnictwa USA przewiduje ostry spadek eksportu w roku gospodarczym 1952/53. A mianowicie w okresie 1.VIII.52 - 31.VII.53 eksport bawełny z USA będzie się wahał w granicach 4 000 000 - 4 800 000 bel w porównaniu z 5 800 000 bel wyeksportowanych w sezonie 1951/52.

Departament Rolnictwa motywuje spadek w następujący sposób:

- 1/ konsumpcja bawełny w większości krajów zagranicznych zmniejszyła się w ostatnich miesiącach a zapasy bawełny jak i remanenty wyrobów bawełnianych znajdują się na wysokim poziomie;
- 2/ rząd USA nie przewiduje finansowania eksportu bawełny w tych samych rozmiarach co w roku 1951/52;
- 3/ światowe zbiory bawełny zwiększą się w tym roku produkcja bawełny w krajach kapitalistycznych oszacowana jest na 12,7 mil. bel t.zn. będzie na poziomie roku poprzedniego/.

W ostatnim tygodniu lipca - po raz pierwszy w tym roku - na kształtowanie się terminowego rynku bawełny wywierał niewątpliwie wpływ warunki atmosferyczne. Transakcje były całkowicie uzależnione od wiadomości, że z powodu panujących upałów i suszy - zbiory w niektórych obszarach pasa bawełnianego będą mniejsze. W dniu 30 lipca b.r. bawełnę amerykańską "Middling" 15/16 notowano w dostawach na październik po 37,75 ¢ za lb., w porównaniu z 36,69 ¢ w tygodniu poprzednim. Bawełnę amerykańską w transakcjach "spot" notowano odpowiednio po 40,55 ¢ za lb i 40,05 ¢ za lb.

Eksport bawełny surowej i lintersów ze Stanów Zjednoczonych w okresie 1 sierpień 1951 - 10 lipiec 1952 przedstawia się następująco w belach:

	<u>1951/52</u>	<u>1950/51</u>
Wielka Brytania	771 706	405 571
Francja	531 067	415 295
inne kraje Kontynentu	2 419 844	1 691 348
Ameryka Środk. i Płd.	63 838	90 857
Daleki Wschód	1 924 271	1 411 656
Kanada	299 305	360 770
razem:	<u>6 010 031</u>	<u>4 375 497</u>

Jak donoszą koła nowojorskie eksportowo-importowy bank przyznał po raz drugi Francji 45 milionów dolarów pożyczki na zakup bawełny. Przyznanie pożyczki dyskutowano dosyć długo a obecnie Francja zdecydowała się odłożyć zakupy do czasu, aż nowe zbiory staną się osiągalne.

Według Reutera w pierwszym tygodniu sierpnia na terminowym rynku bawełny w Nowym Jorku notowano dalsze znaczne wyżsiki cen. Dominującym czynnikiem było tu wzrastające zaniepokojenie co do przyszłych zbiorów. Zdaniem niektórych kół handlowych nawet bawełna przystosowana do upałów może uciepć z powodu suszy. Spośród innych czynników działających w kierunku haussy wymienić należy szczupłe ilości towaru na rynku dostaw natychmiastowych i duże zapotrzebowanie ze strony fabryk.

Pod koniec tygodnia po wyżsice ponad 5 dolarów na beli zaznaczył się spadek tendencji. Kupcy określili reakcję tę jako "naturalną" wobec poprzedniej znacznej wyżsiki. Tygodniowe sprawozdania o stanie pogody nie były również tak pesymistyczne, jak się spodziewano, a informacje prywatne dotyczące produkcji są wyższe.

Perspektywy zbiorów bawełny w Indiach

Ostatnie oficjalne szacunki wskazują na to, że obszar zajęty pod uprawę bawełny w Indiach w 1952/53 roku równa się 15,5 mil. akrów czyli, że jest taki sam jak w roku poprzednim. W okresie kiełkowania nasion warunki atmosferyczne były zadowalające, w związku z czym w kołach handlowych przypuszcza się, że w bieżącym sezonie nastąpi wzrost produkcji. Zamierzona produkcja osiągnąć ma 1952/53 roku 3,8 - 3,9 bel po 400 lb brutto, wobec 3 mil. bel w 1951/52 r. Obecnie przy dużych opadach deszczowych pewne koła handlowe w Indiach podniosły szacunki produkcji do 3,10 - 3,14 mil. bel.

A r g e n t y n a. IAPI podpisał układ z producentami bawełny, w związku ze skupem 10 000 ton bawełny surowej przeznaczonej na eksport do Wielkiej Brytanii.

Produkcja surowa bawełny w Argentynie w sezonie 1951/52 - według ocen prywatnych - wyniosła 150 000 ton, wobec 110 000 ton w sezonie ubiegłym i 130 000 ton w sezonie 1949/50.

Z powodu słabych zbiorów w sezonie ubiegłym Argentyna w maju b.r. wydała zakaz eksportu bawełny. W kwietniu bieżącego roku, spodziewając się zbiorów znacznie lepszych, ustalono kwotę eksportową na 25 000 ton. Jeśli zbiory dopiszą, kwota ta może być podwyższona.

E g i p t. W ramach programu podtrzymania cen bawełny rząd egipski zwiększył zakupy w miesiącu lipcu; w końcu miesiąca osiągnęły one 586 000 kantarów. Podobnie rząd egipski zakupił większe ilości bawełny Ashmouni w dostawach sierpniowych, jak również bawełny Karnak w dostawach wrześniowych. Przeciętna cena wywozowa dla dobrych odmian Karnaku wynosi od pewnego czasu 109,80 talarów za kantar fob Aleksandria. Cena płacona w lipcu przez rząd egipski wynosiła 125 talarów za kantar. Programem zakupów po tej samej cenie objęte zostały również kontrakty wrześniowe. Jak podają dobrze poinformowane koła handlowe oprócz wysokich zapasów rządowych ze starych zbiorów, w rękach prywatnych znajduje się jeszcze około 800 000 kantarów. Ponieważ nowe zbiory zapowiadają się dobrze, a jak dotychczas transakcje terminowe są bardzo słabe, istnieją obawy, że w tych warunkach zapasy jeszcze wzrosną.

/Cotton, Public Ledger, Reuter, ANA/

W E Ł N A

Światowe obroty wełną w czerwcu

Według oceny lipcowego numeru Wool Intelligence, w czerwcu na światowym rynku wełny utrzymała się mocna tendencja. Ceny merino 64's wzrosły o 6d osiągając w końcu miesiąca wysokość 133d za lb. Wzrost cen był znacznie szybszy w drugiej połowie miesiąca niż w pierwszej. Średnie ceny poszczególnych gatunków za czerwiec wykazały mniejszy wzrost. Zwykowały raczej gatunki wyższe.

Ceny merino osiągnęły w czerwcu najwyższy poziom w 1952 r. Gatunki crossbred mimo że od Wielkanocy zwyżkują, nie osiągnęły jeszcze poziomu z lutego b.r. Zapotrzebowanie na argentyńską wełną eksportową było w dalszym ciągu słabe, lecz przemysłowcy krajowi zaczęli kupować wełnę na większą skalę co podwyższyło ceny argentyńskie o około 20%. Wobec braku danych statystycznych co do wielkości argentyńskiego przemysłu tekstylnego i jego zapotrzebowania trudno sądzić o tych zakupach na przyszłość. W przeciwieństwie do wełny argentyńskiej, wełna urugwajska znalazła bardzo wielu nabywców. Z danych dotyczących konsumpcji wełny w różnych krajach w kwietniu i maju wynika, że wzrost konsumpcji jaki wystąpił w pierwszym kwartale, został w następnym kwartale w mniejszym lub większym stopniu utrzymany. Nie ma jednak oznak dalszej poprawy. Poprawione cyfry produkcji przędzy w pierwszym kwartale wykazują 3%-tawy spadek w stosunku do IV kwartału 1951. Produkcja przędzy czesankowej spadła o 5% a nieczesankowej o 1%. Według tych poprawionych cyfr spadek produkcji przędzy jest znacznie mniejszy niż według poprzednich szacunków. W pierwszym kwartale roku zarówno konsumpcja wełny

produkcja czesanki umiarkowanie wzrosły. Możliwe jest więc, że w następnych kwartałach produkcja przędzy zwiększy się.

/Wg The Public Ledger 28.VII.1952/

Światowe zapotrzebowanie na wełnę w nadchodzącym sezonie

Analizując światowe zapotrzebowanie na wełnę, Biuro do Spraw Wełny stwierdza, że zwolnienie południowo-amerykańskich nadwyżek wełny przyczyni się do podniesienia tylko o 17% ilości wełny odzieżowej średnich gatunków. Około 50% nadwyżki wełny potnej złożonej z różnych gatunków, a wynoszącej 600 000 000 funtów, będących obecnie do dyspozycji w Ameryce Południowej nadaje się dla fabryk tkanin odzieżowych. Ponad 300 000 000 funtów wełny potnej z nadwyżek południowo-amerykańskich stanowi wełna dywanowa. Sprzedaż wełny po cenach ustabilizowanych mogłaby się przyczynić do zwiększenia zużycia wełny przez przemysł wełniany, który w ciągu ostatnich lat wobec nieustabilizowanej sytuacji w zakresie zaopatrzenia i kształtowania się cen, dokonywał stale eksperymentów posługując się różnymi gatunkami wełen. Systematyczna dystrybucja średnich gatunków wełen, przy obecnym stanie zapasów, byłaby bardzo pożądana ze względu na to, że w miarę zbliżania się końca roku, światowa podaż i popyt na wełnę zaczynają się równoważyć.

Podaż na rynku światowym zależy obecnie prawie wyłącznie od nieżących strzyży, ponieważ aktualne zapasy wełny są obecnie na niespotykane niskim poziomie. Według wstępnych obliczeń światowa strzyża wełny w sezonie 1952/53 powinna dać około 2 270 mln. funtów wełny odzieżowej, czyli o 20 mln. funtów mniej niż w poprzednim sezonie. W tej ilości gatunki fine i medium crossbred są sięgały około 1 125 mln. funtów /na bazie wełny pranej/.

Światowe spożycie wełny w stosunku do niskiego poziomu w trzecim kwartale 1951 nieco wzrosło. Spożycie w krajach, które były w nie-wielkimi konsumentami, zwiększyło się szybciej niż u dużych konsumentów. Przewiduje się jednak, że w Stanach Zjednoczonych rynek ożywi się w jesieni i w zimie, tak że możliwy jest nawet niedobór w zakresie odzieży.

/Wg.Reutera Nowy York, 1.8.1952/

Wiadomości z lipcowych aukcji londyńskich

Z powodu niepewności spowodowanej posunięciami Argentyny co do sprzedaży znacznych zapasów wełny lipcowe aukcje londyńskie zostały zamknięte dnia 25.VII.b.r przy znacznie mniejszym zainteresowaniu nabywców i niższych cenach niż na początku. W drugim tygodniu aukcji, po okresie początkowego wahania, wystąpiła zdecydowana zniżka cen. Ceny były jednak nadal wyższe niż ceny zamknięcia aukcji majowych. Największe ilości wełny zakupione były przez przemysł nie dysponujący wystarczającymi zapasami przed nowym sezonem. Większość transakcji dokonana była przez kupców brytyjskich, kupcy z kontynentu byli mniej zainteresowani niż zazwyczaj. Z ilości 45 119 zaoferowanych bel sprzedanych zostało 90%. W dniu zamknięcia aukcji ceny wełny

potnej merino spinners styles miały tendencję mocną na poziomie z 23.VII.b.r., natomiast topmaking styles były o 2,5% a skirting o 5% niższe. Południowo afrykańskie potne wełny merynosowe pełnej długości były o 5% droższe niż 15.VII. natomiast krótsze i gorsze gatunki były o 5% tańsze. Ceny nowozelandzkich potnych crossbredów i halfbredów również spadły. Halfbreeds były niższe o 7,5% w porównaniu z ceną z przed dwóch dni i ceną z otwarcia aukcji, a ceny fine crossbreeds były o 5% niższe. Ceny średnich gatunków crossbredów uległy nieznacznym zmianom. Typ 78 /australijska wełna merynosowa 64's/ był oferowany dnia 25.VII.b.r. po 136 d za lb wełny pranej w porównaniu z 141 d przed dwoma dniami. Cena tej wełny na otwarciu aukcji majowych wynosiła 143 d a przy ich zamknięciu - 134 d. Cena typu 107 /nowozelandzkie crossbreedy 48-50's/ wynosiła w chwili zamknięcia aukcji 69 d za lb wełny pranej w porównaniu z 71 d przed dwoma dniami oraz ceną 69 przy otwarciu i 57 przy zamknięciu aukcji majowych. Nie wiadomo jaki wpływ na ceny wywrze w przyszłości zwolnienie zapasów argentyńskich. Przypuszczalnie zaznaczy się on już na serii następnych aukcji londyńskich od 15 do 26 sierpnia i na dominialnych aukcjach we wrześniu.

/Wg. Neue Zürcher Zeitung, i The Financial Times
26.VII.1952 r./ 29.VII.52

NOVA ZELANDIA

Ekspozytura londyńska nowozelandzkiego Komitetu dla Spraw Wełny, została poinformowana, że Nowa Zelandia będzie kontynuować dotychczasową politykę cen, w myśl której Komitet czyni zakupy wełny wtedy gdy ceny spadają poniżej ustalonych notowań. Cena limitowana na sezon 1952/53 pozostaje na zmniejszonym poziomie 24 pensy za funt wełny potnej loco składy.

/Reuter, 2 sierpień 1952 r./

AUSTRALIA

W ciągu ubiegłego sezonu zakończono 30 czerwca 1952, Australia eksportowała nieznacznie mniej wełny niż w poprzednim sezonie a uzyskała za nią zaledwie około połowy wpływów z tamtego sezonu. Eksportowała ona na ogół 824 651 000 lbs za cenę £ A 278 778 000, podczas gdy w poprzednim sezonie wywóz wynosił 907 431 000 lbs za cenę £ A 548 891 000. Największym nabywcą była Wielka Brytania, która zakupiła 238 149 000 lbs za £ A 75 546 000, a następnie U.S.A., Japonia, Włochy i Belgia. Czechosłowacja zakupiła 3 309 000 lbs za cenę 1 269 000 £A.

Według ostatnich szacunków ocenia się, że w zimie 1952/53 zostanie zmagazynowane w magazynach australijskich 3 375 000 bel wełny o przeciętnej wadze 297 lbs. Łączna produkcja wełny obliczana jest szacunkowo na około 1 027 mln. lbs. Wełna merynosowa ma stanowić 72% tej ilości a wełna crossbred 28%.

National Council w porozumieniu z Australian Wool Buyers Council ustalił, że w sezonie 1952/53 przed świętami

w grudniu zostanie zaoferowane na aukcjach australijskich najwyżej 1 750 000 bel wełny. Przypuszczalnie 900 000 bel zostanie sprzedane w ośrodkach północnych a 850 000 w ośrodkach południowych. Następną serią aukcji rozpocznie się w Sydney 1 września a w Adelaide 2 września.

/Wg. The Public Ledger 23.VII.1952
The Financial Times 29.VII.1952/

A R G E N T Y N A

Celem ułatwienia eksportu niezwykle dużych zapasów wełny, rząd Argentyny ogłosił wprowadzenie nowych kursów przeliczeń waluty eksportowej na wełnę potną i praną. Dotychczasowy podstawowy kurs wynosił 14 peso za 1 funt szterling i 5 peso za 1 dolar US. Wymiana waluty eksportowej za wywóz wełny będzie do końca b.r. obliczana w dalszym ciągu według tych kursów, ale tylko w połowie, natomiast druga połowa będzie przeliczana po kursie uprzywilejowanym 21 peso za 1 funt, czyli 7,50 za 1 dolar. Ponadto eksport wełny będzie zwolniony od podatku od sprzedaży w wysokości 8%.

Zgodnie z ostatnimi wiadomościami ze źródeł prywatnych, wprowadzenie tych nowych kursów wywołało zwiększenie zainteresowania zagranicy. Zdaniem tych kół USA i Wielka Brytania zakupiły mniej więcej 6 000 ton wełny. Stany Zjednoczone zainteresowane są wysokimi gatunkami za które płacą od 1,10 do 1,30 \$ c.a.f. za funt wełny na bazie pranej. Przedstawiciele przemysłu amerykańskiego oświadczyli jednak, że zarządzenie argentyńskie nie wywarło dużego oddźwięku na rynku amerykańskim, ponieważ Argentyna nie rozporządza dużymi zapasami wełny tych gatunków w jakich zainteresowany jest przemysł amerykański. Według opinii kół amerykańskich, wełna argentyńska zostanie sprzedana głównie do Anglii, Francji i Niemiec zachodnich. Pewne zainteresowania okazała również Szwajcaria.

Obecne zapasy Argentyny przeznaczone na eksport oceniane są na 170 000 ton w tym gatunek Fine Prime 20 000 ton, Fine Crossbreds 65 000 ton, Medium Crossbreds 22 000 ton, a Coarse Crossbreds 63 000. Ilość wełny z nowej strzyży oceniana jest na 200 000 ton z czego 150 000 ton może być przeznaczona na eksport.

/Wg. Reuter Buenos Aires 31.VII.52, Agence Economique et Financière 24.VII.52 r. i The Financial Times 22.VII.52 r./

WŁOKNA SZTUCZNE I SYNTETYCZNE

Według ostatnio ogłoszonej statystyki, państwa kapitalistyczne świata, wyprodukowały w roku 1951:

Włókien sztucznych ogółem 3.585.470 tys. lbs.

z czego przypada na wł. cięte 1,588.070 " "
i wł. ciągłe /: szt. jedwab.:/ 1.997.400 " "
czyli o 12,3% więcej niż w roku 1950.

W rozbiciu na państwa i części świata, przy równoczesnym uwzględnieniu eksportu statystyka przedstawia się j.n.:
/: w tysiącach lbs:/

Kraj produkujący	P r o d u k c j a			E k s p o r t		
	Wł. ciągłe	Wł. cięte	RAZEM	ilość	% produkcji	
Anglia	206 700	162 700	369 400	39 693	±	11%
Austria	3 180	92 105	95 285	47 085		49%
Belgia	27 425	37 215	64 640	33 631		52%
Finlandia ..	3 730	15 480	19 210	9 006		47%
Francja	125 900	103 175	229 075	45 207		20%
Hiszpania ..	20 370	29 715	50 085	----		
Holandia ...	53 700	26 070	79 770	38 361		48%
Niemcy zach.	123 000	286 500	409 500	75 019		18%
Norwegia ...	2 140	29 800	31 940	25 932		81%
Szwajcaria .	21 400	19 600	41 000	21 435		52%
Szwecja	6 830	30 800	37 630	10 505		28%
Włochy	143 625	144 095	287 720	93 704		33%
Drobni razem	6 070	230	6 300	----		
Razem Europa	744.070	977.485	1.721.555	439 578		26%
Argentyna ..	18 265	-----	18 265	-----		
Brazylia ...	40 420	8 800	49 220	-----		
Kanada	40 520	17 105	57 625	-----		
Kuba	12 545	7 645	20 190	-----		
Meksyk	21 000	3 000	24 000	-----		
U.S.A.	958 175	335 975	1.294 150	16 670		1%
Różni	10 830	2 090	12 920	----		
Razem Ameryka	1.101.755	374.615	1.476.370	16.670		
Egipt	5 100	4 850	9 950	-----		
Indie	7 700	-----	7 700	-----		
Japonia	137 935	230 825	368 760	37 431		10%
Turcja	840	295	1 135	-----		
Razem Azja i Afryka /Egipt/	151.575	235.970	387.545	37.431		10%
Razem świat kapitalist.	1.997.400	1.588.070	3.585.470	484.673		13,5%

Jak wynika z powyższego, przedmiotem wymiany towarowej jest stosunkowo niski procent produkcji i praktycznie biorąc, Europa jest prawie wyłącznym eksporterem włókien sztucznych. W niektórych państwach jak w Norwegii, Austrii, Belgii, Holandii, Finlandii i Szwajcarii produkcja jest w znacznej mierze specjalnie nastawiona na eksport.

B R A Z Y L I A

Towarzystwo Matarazzo, największy producent włókien sztucznych w Brazylii, przystąpiło do budowy zakładów celulozy jedwabniczej, których produkcja dzienna ma wynosić ok. 10 000 ton rocznie, czyli 50% zapotrzebowania całego przemysłu włókien sztucznych Brazylii. Wyłączną podstawą surowcową ma być drzewo eukaliptusowe, którego zapasy obliczają tamtejszy fachowcy na równowartość 500 - 600 000 ton miezgi. Koszty budowy i urządzenia maszynowego wynosić mają przeszło 5 mil. \$ USA i rzekomo finansowane będą przez nie ujawnione na razie konsorcjum amerykańskie, którego zadaniem będzie również przyspieszenie dostaw maszyn, zakontraktowanych w USA.

A N G L I A

Ostatnio ustalono nowe ceny urzędowe dla pończoch nylonowych w obrocie detalicznym w granicach od 10/6 do 12/6 za parę.

W ten sposób konsument krajowy pokrywa niedobór sprzedaży eksportowej ok. 5 - 6 sh za parę.

W dziedzinie włókien sztucznych, a szczególnie jedwabiu sztucznego, sytuacja zastrza się w dalszym ciągu i powoduje zamknięcie względnie redukcję pracy w całym szeregu zakładów.

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

A n g l i a. Po okresie wysokiego poziomu produkcji w maju i w czerwcu brytyjskie koła handlowe spodziewają się jej sezonowego spadku w lipcu i sierpniu. Przejściowe zmniejszenie się produkcji stali może zaostriżyć niedobór stali w tym okresie ponieważ zapasy konsumentów są bardzo nieduże, a dostawy stali amerykańskiej ulegną prawdopodobnie znacznemu opóźnieniu. W związku z decyzją rządu brytyjskiego udzielania największego priorytetu w przydziałach stali przemysłowi eksportowemu poza przemysłem zbrojeniowym - dostawy stali walcowanej dla przedsiębiorstw produkujących na rynek krajowy ponownie się zmniejszyły.

Rynek eksportowy na skutek zupełnie nieznacznych alokacji stali na cele eksportowe zdradzał w lipcu wyjątkowo silny zaścój pomimo faktu, że eksportowe ceny stali angielskiej z wyjątkiem stali handlowej w ostatniej dekadzie lipca były niższe niż ceny stali pochodzenia kontynentalnego.

Na rynku krajowym najsilniejszy popyt notowano nadal na blachy i płyty, których walcownie nie były w stanie dostarczyć nawet w ramach przyznanых kontyngentów. Niektóre handlowe koła brytyjskie wyrażają przekonanie, że miesiące jesienne powinny przynieść pewne odprężenie na krajowym rynku stali w związku ze wzrostem produkcji stali oraz zwiększonym możliwościami importowym stali kontynentalnej, której dostawy obecnie są częściowo opóźnione. Nie ulega wątpliwości, że powyższy optymistyczny pogląd pochodzi z faktu wysokich zapasów i produkcji węgla koksującego oraz z okoliczności uruchomienia w najbliższych tygodniach nowych koksowni i trzech nowych wielkich pieców.

Ze źródeł miarodajnych nadchodzą również informacje, że w IV kwartale br. przydziały stali dla większości zakładów przemysłowych mają być zwiększone o 5%. Według pierwotnych zapowiedzi ze zwiększonych przydziałów stali mogłyby korzystać tylko stocznie, następnie jednak zapadła ponoć decyzja zwiększenia przydziałów dla przemysłu maszynowego. Te gałęzie przemysłu, które znacznie zwiększyły swój eksport w br. uzyskać miały ponad 5% zapowiadzianej podwyżki przydziałów.

W drugiej połowie lipca The Metal Bulletin donosił, że potwierdzają się wiadomości o nie przedłużeniu umowy Wielkiej Brytanii z Niemcami zachodnimi o dostawy złomu, na który Anglia nie może liczyć z wyjątkiem 46.000 ton /a nie 70.000 ton jak podawały poprzednio Rynki Towarowe/ nie dostarczonych jeszcze w ramach dotychczasowego kontraktu, który wygaś z dniem 1-go lipca br.

N i e m c y z a c h o d n i e. Zgodnie z prowizorycznymi obliczeniami produkcja stali surowej osiągnęła w czerwcu w Niemczech zachodnich 1.224 tys ton w porównaniu z 1.289 tys. ton w maju. W pierwszej połowie roku bież. Niemcy zachodnie wyprodukowały łącznie 7.534 tys. ton stali i 6.156 tys. ton surowki, której produkcja w czerwcu również nieznacznie obniżyła się w stosunku do produkcji majowej, wynosząc 1.015 tys. ton. Produkcja stali walcowanej wyniosła w czerwcu 799.080 ton w porównaniu z 869.731 ton w miesiącu poprzednim. Podobnie jak w innych krajach zachodnio-europejskich eksportowe ceny stali zachodnio-niemieckiej uległy w ostatniej dekadzie lipca nieznacznej obniżce wynosząc dla zasadniczych gatunków stali jak poniżej:

stal handlowa.....	120-130	§	za tonę fob.
stal prętowa.....	120-130	"	" " " "
stal kształtowa /belki/.....	125-130	"	" " " "
bednarka.....	135-140	"	" " " "
grube blachy i płyty.....	160-180	"	" " " "
cienkie blachy.....	240-310	"	" " " "
pręty na drut.....	130-140	"	" " " "
biała blacha 0,315 mm.....	200-230	"	" " " "

W ostatnim tygodniu lipca zachodnio-niemiecki "gabinet" zatwierdził rozporządzenie uchylające całkowicie kontrolę cen na żelazo i stal. Rozporządzenie "rządu" wymaga jeszcze zgody Wyższej Izby Bundestagu.

W najbliższych tygodniach Węgry otrzymają od Niemiec zachodnich kilkadziesiąt tysięcy ton stali w zamian za 20.000 ton pszenicy i 12.000 ton cukru rafinowanego.

W połowie lipca zawarta została większa transakcja z prywatnym importerem amerykańskim, który zakupił w Niemczech zachodnich pręty na drut płacąc § 145 za tonę cif czyli o § 50-60 więcej od krajowej ceny w Stanach Zjednoczonych.

/Wg. Metall Bulletinów/

W ł o c h y. Zdaniem kół przemysłu stalowego w Mediolanie zgoda rządu na całkowity "wolny" eksport produktów stalowych jest niemożliwa. Ciągłe jeszcze oczekuje się w Mediolanie potwierdzenia wiadomości z włoskiego ministerstwa handlu zagranicznego odnośnie projektowanych przepisów nieskrępowanego eksportu stali. Koła zainteresowane przypuszczają, że przepisy te stanowiąc będą jedynie zrewidowanie systemu udzielania koncesji lub zezwoleń eksportowych na pewne gatunki stali, w szczególności zaś na rury stalowe, drut i gwoździe. Wspomniane koła przemysłowe już w październiku r.ub. domagały się większej elastyczności przy udzielaniu zezwoleń eksportowych na wymienione artykuły. Oczekuje się również, że w wypadku nowych przepisów eksport w każdym razie dokonywany byłby za wolne dolary, lub w zamian za dostawy surowców czy innych artykułów pierwszej potrzeby.

W celu wyjaśnienia sytuacji rzecznik włoskiego ministerstwa handlu zagranicznego oświadczył w początkach sierpnia

nia, że nie słuszne są informacje jakoby władze zezwoliły na swobodny eksport stali. Zaznaczył on jednakże, że od pewnego czasu w ramach licencji udzielanych przez ministerstwo handlu zagranicznego można eksportować produkty stalowe stanowiące nadwyżkę zapotrzebowania krajowego. Eksport tych artykułów dozwolony jest tylko za dolary. Na zapytanie czy będą wkrótce podjęte kroki zmierzające do ułatwienia eksportu pewnych gatunków stali, rzecznik nie udzielił odpowiedzi.

Jeśli chodzi o w.w. pogłoski o zliberalizowaniu eksportu stali z Włoch, to koła handlowe twierdzą, iż może być prawdopodobne, że ministerstwo zastosuje niebawem ~~partię~~ kryteria przy rozpatrywaniu zgłoszeń eksportowych na niektóre produkty stalowe. M.in. wymienia się w tym wypadku gwoździe, nakrętki, nity i drobne odlewy. Koła te podkreślają, iż w roku bieżącym notuje się znaczny spadek cen tych artykułów na rynku krajowym oraz zmniejszenie popytu i konsumpcji.

Włochy zakupiły pewną partię stali japońskiej za sumę \$ 173.000 obejmującą w pierwszym rzędzie blachy walcowane na zimno i na gorąco. Ceny płacone przez importerów włoskich są ponoć niższe od odpowiednich cen ofert amerykańskich, francuskich i szwedzkich. Wysokość cen nie została ujawniona.

/Reuter i Metall Bulletin/

F r a n c j a. Produkcja stali i surowki w czerwcu wykazała spadek w stosunku do maja br. jak ilustruje zestawienie poniższe: /w 1.000 ton/

	maj	czerwiec
surowka.....	849	816
stal surowa.....	936	889
w tym: Bessemer.....	572	541
Martenow.....	284	274
elektrycz.....	74	68
stal walcowana.....	665	615

Tak zamówienia zagraniczne jak i krajowe zmniejszyły się również w czerwcu. Łączne zamówienia na stal jakie otrzymał francuski przemysł hutniczy w omawianym miesiącu wyniosły 533.600 ton w porównaniu do 652.730 ton w maju br. Spadek zamówień spowodowany został w pierwszym rzędzie niskim poziomem zapotrzebowania przemysłu samochodowego, stosunkowo niewielkimi zakupami państwowych kolei francuskich oraz wyjątkowo niskimi zamówieniami zagranicznymi /poza posiadłościami francuskimi i Saara/, które wyniosły jedynie 6.000 ton, czyli najmniej od 1945 r. w maju wynosiły one blisko 15.000 ton. W porównaniu z cyframi z maja, zamówienia Saary zmniejszyły się o 2.730 do 49.800 ton, a Afryki Franc. o 24.530 do 18.750 ton. Na podstawie specjalnej umowy francusko-angielskiej Francja ma dostarczyć Anglii w ciągu najbliższych miesięcy 1.500 ton surowej stali bessmerowskiej za 1.000 ton specjalnie grubych blach okrętowych.

B e l g i a. Pod koniec drugiej dekady lipca belgijski przemysł hutniczy obniżył podstawowe ceny eksportowe stali mimo opozycji szeregu mniejszych producentów i eksporterów, którzy byli zdania, że z obniżką cen należało poczekać na wyjaśnienia sytuacji na rynku amerykańskim. Nowe obniżenie notowania fob Antwerpia za tonę przedstawiają się następująco:

w e k s p o r c i e d o :			
	U.S.A.	obszar dolarowy	innych krajów
	\$	\$	fr.belg.
stal handlowa.....	100	105	5.675
stal prętowa.....	100	105	5.675
stal kształtowa.....	-	-	5.750
pręty na drut.....	110	115	5.800
grube i średnie blachy	140	155	7.750
stal wstęgowa.....	130	130	6.500
półfabrykaty do prze- walcowania na blachy	-	-	5.200

W ciągu jednego miesiąca ceny eksportowe stali belgijskiej obniżyły się zatem średnio o kilkanaście dolarów na tonie. Według ogólnej opinii belgijskich kół handlowych obniżka cen była konieczna z uwagi na mniejszą ilość zamówień zagranicznych w sezonie letnim, oraz wobec konkurencji stali japońskiej i francuskiej.

Wedle meldunków z rynku antwerpskiego z ostatnich dni lipca obniżka notowań stali odniosła pożądaný skutek ponieważ w okresie tym dał się zauważyć wyraźny wzrost ożywienia i zainteresowania ze strony importerów europejskich, dolarowych i innych zamorskich. Wywołało to wzmocnienie tendencji i ceny niektórych artykułów ponownie powróciły do poprzedniego poziomu. Wymienić w tym wypadku należy, stal wstęgową sprzedawaną w końcu lipca po \$ 135 za tonę fob, oraz grube i średnie blachy i płyty, których ceny wahały się w granicach \$ 145-160 za tonę fob. Wyższe ceny obowiązywały jednak prawie z reguły tylko przy szybszych dostawach.

Zgodnie z szacunkami kół przemysłowych produkcja stali surowej wyniesie w r.b. w Belgii około 5.460 tys ton wobec 5.091 tys ton wyprodukowanych w r.ub. Produkcja Luksemburga szacowana jest w r.b. na 3.164 tys ton w porównaniu z 3.077 tys ton w 1951 r.

W pierwszym kwartale br. Belgia i Luksemburg eksportowały około 1,2 mln ton stali walcowanej.

J a p o n i a. W związku z poważnym wzrostem zapasów surowki sięgających ostatnio 180.000 ton rząd japoński zezwolił na eksport jej na podstawie wydawanych licencji eksportowych z zastrzeżeniem, że wywóz dokonywany będzie za wolne dolary.

Strajk w przemyśle hutniczym Stanów Zjednoczonych spowodował napływ poważnych zamówień na stal japońską ocenianych

łącznie na przeszło 100.000 ton, głównie blach, płyt rur i prętów na drut. Przeszło 20.000 ton zostało natychmiast załadowanych po zamówieniu.

W maju Japonia sprzedawała importerom zagranicznym przeszło 29.000 ton płyt i blach z czego 9.990 ton Niemcom zachodnim, 4.996 ton Irlandii, 2.743 ton Szwecji, która w następnym miesiącu zakupiła 10.000 ton blach okrętowych, 1.537 ton Malajom i 901 ton Kanadzie. W tym samym miesiącu USA zakupiły 6.115 ton rur ciągnionych bez szwu.

/The MetallBulletin z lipca/

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych.

A l u m i n i u m. Koncern amerykański Aluminium Company of America /Alcoa/ zwróciła się do rządu z wnioskiem o zezwolenie na podwyżkę ceny aluminium przynajmniej o 10%. Wniosek ten przedłożony Urzędowi Stabilizacji Cen dotyczy zezwolenia na podniesienie cen aluminium o 2 ¢ za lb. Przy zastosowaniu omawianej zwyczajki, cena stopu aluminium wyniosłaby 18-20 ¢ za lb. W odpowiedzi na powyższy wniosek rząd amerykański zezwolił przemysłowi aluminium na podniesienie cen produkowanych artykułów o 5,5%.

Produkcja aluminium pierwotnego w Stanach Zjednoczonych wyniosła w maju br. 80.803 short ton czyli jedynie o 3.347 ton mniej niż w styczniu 1944 r. kiedy USA osiągnęły szczytowy poziom produkcji w okresie wojny wynoszący 84.150 ton /short/. Produkcja w pierwszych pięciu miesiącach br. wyniosła 384.060 ton czyli o 19% więcej w porównaniu do tego samego okresu roku ubiegłego.

Wedle wypowiedzi dyrektora U.S. Defense Production Administration rząd zamierza uzupełnić uszczuplone w ostatnim kwartale r.ub. i w pierwszym kwartale br. zapasy aluminium przeznaczzonego na produkcję sprzętu zbrojeniowego, zakupując 15.500 short ton w ostatnich trzech miesiącach br.

Pomimo wyjątkowo wysokiego poziomu produkcji aluminium w Japonii w maju w wysokości 3.926 ton eksport tego metalu wyniósł jedynie 180 ton. Jedną z przyczyn małego zapotrzebowania na eksport aluminium japońskiego jest jego wysoka cena - 29 ¢ za lb będąca o 3 ¢ na lb wyższą od eksportowej ceny aluminium kanadyjskiego.

Zdolność produkcyjna hut aluminium w Niemczech zachodnich obliczana jest w r.b. na blisko 100.000 ton w skali rocznej, czyli około 15.000 ton poniżej szacowanego przez Metal Bulletin aktualnego zapotrzebowania Niemiec zachodnich na ten metal. Tegoroczny import aluminium do Niemiec zachodnich wyniesie jednak tylko 5-6 tys. ton nie pokrywając w pełni niedoboru tego metalu na rynku zachodnio-niemieckim. Wedle wypowiedzi zachodnio-niemieckiego poważniejszym ostatnio rynkiem zakupu aluminium, głównie na skutek znacznie wyższych cen niż ceny aluminium produkcji krajowej. Podobnie na skutek zbyt wysokich cen odrzucone zostały w większości wypadków oferty aluminium pochodzenia japońskiego. W metal ten Niemcy zachodnie

zaopatrywały się dotąd głównie na rynku europejskim a mianowicie we Francji, Norwegii i Austrii.

Vereinigte Aluminium Werke - największe zakłady produkujące aluminium w Niemczech zachodnich przystąpiły ostatnio do odbudowy jednej z posiadanych hut w mieście Erft, która w sierpniu przyszłego roku ma być już ponoć uruchomiona z roczną wydajnością około 10-12 tys ton metalu rodzimego. Przedwojenna wydajność zakładów erftckich wynosiła około 24.000 ton metalu rocznie.

C y n a. Najważniejszym wydarzeniem na kapitalistycznym rynku cyny w ostatnich tygodniach, było wyzbycie się przez rządową agencję amerykańską RFC wyłączności w zakupach cyny do Stanów Zjednoczonych. Z dniem 1-go sierpnia amerykańscy importerzy - jak oficjalnie ogłoszono - mogą kupować zagraniczną cynę na użytek wewnętrzny w USA po raz pierwszy od marca ub.r. Rząd będzie nadal nabywać metal i sprzedawać go przemysłowi amerykańskiemu po krajowej cenie sprzedaży 121,5 ¢ za lb. Również NPA będzie nadal przydzielać metal konsumentom krajowym lecz już na okresy kwartalne a nie miesięczne jak to miało miejsce dotychczas.

W imporcie cyny przez importerów prywatnych ilość nie będzie ograniczona, a importerzy mogą płacić dowolne ceny za importowany metal. Ponadto rzecznicy RFC ogłosili, że cena płacona za metal brytyjski, holenderski, belgijski i indonezyjski nie będzie zmieniona.

Należy obecnie zadać sobie pytanie - jakie przyczyny spowodowały dosyć nagłe zliberalizowanie amerykańskiego rynku cyny? /m.in. rząd zezwolił używać cyny do wyrobów galanterijnych, zabawek i artykułów luksusowych/. W odpowiedzi na to pytanie należy w pierwszym rzędzie podkreślić, że fakt zliberalizowania nastąpił w momencie kiedy amerykański rynek cyny można uznać za "w pełni nasycony". RFC rozporządza obecnie około 90.000 ton tego metalu nie licząc zapasów strategicznych, wobec 53-55 tys ton szacowanego zapotrzebowania przemysłu amerykańskiego na rok bieżący. W początkach 1952 r. RFC zakupiła w transakcji kompensacyjnej 20.000 ton cyny brytyjskiej, następnie zaś zawarła kontrakt z Indonezją na zakup 18-20 tys ton cyny do końca lutego 1953 r. Umowa z Kongó Belgijskim przewidywała dostawę 8.000 ton cyny, a producenci boliwijscy sprzedali RFC w ostatnich dwóch miesiącach 13.000 ton cyny. Z zakupu na wolnym rynku /na Malajach, w Holandii i w Londynie/ RFC uzyskała ponadto od stycznia br. około 23.000 ton cyny.

Okazało się wreszcie ostatnio, że konsumpcja tak amerykańskiego przemysłu cywilnego jak i zbrojeniowego była przez ekspertów rządowych oszacowana za wysoko, co umożliwiło na redukcję minimalnego limitu strategicznych i handlowych zapasów tego metalu.

W końcu oferta boliwijskiego Banco Minero dostarczenia USA połowy produkcji cyny po cenie 121,5 ¢ za lb cif Nowy Jork co zostało w zasadzie potwierdzone przez nowego ambasadora Boliwii w USA - /który stwierdził jednak, że w dostawach długoterminowych cena cyny boliwijskiej powinna

być zrewidowana na korzyść Boliwii/ upewniła rząd, że zliberalizowanie rynku nie spowoduje wzrostu ceny cyny ani żadnej spekulacji na rynku tego metalu, i że w zasadzie pozycja RFC jako dostawcy metalu dla przemysłu pozostaje nadal niezmieniona.

Powyższe nasze uzasadnienie polityki rządu amerykańskiego w sprawie cyny potwierdza również reakcja giełdy londyńskiej na nowe rozporządzenie amerykańskie. Na ultimo lipca notowania cyny standard cash w Londynie zniżkowały do poziomu £ 967. W następnych dniach ceny cyny z terminem trzymiesięcznym spadły do £ 940 za tonę fob czyli o przeszło 15 £ w ciągu jednego tygodnia. W transakcjach gotówkowych spadek wyniósł 13,5-14 funtów szterlingów na tonie. Do zniżki przyczyniła się również wiadomość, że rząd brytyjski ma zamiar wycofać się z rynku na Dalekim Wschodzie po zakończeniu zakupów na rzecz dostaw cyny do USA.

C y n k. Jak już zaznaczał poprzedni numer "Rynków Towarowych" strajk hutników w USA spowodował poważny zastój na amerykańskim rynku cynku. W końcu lipca American Zinc Institute ogłosił, że zapasy cynku w Stanach Zjednoczonych wzrosły w ciągu czerwca o blisko 100%, a mianowicie z 32.946 ton krótkich na 63.031 ton. Dostawy metalu dla przemysłu z hut wyniosły w czerwcu jedynie 47.125 ton w porównaniu z 74.665 w maju br.

Wyjątkowo słaby popyt na cynk spowodował w czerwcu obniżenie się produkcji tego metalu w USA o 10% a dalszy jej spadek oczekiwany był w lipcu. Wielkość niewykonanych zamówień przez amerykańskie huty cynku była w czerwcu najniższa od 1939 r. wynosząc na ultimo miesiąca 39.428 ton.

Import cynku do Anglii w pierwszej połowie br. wykazał 100% wzrostu kształtując się na poziomie 108.686 ton długich w porównaniu do 54.760 ton w tym samym okresie r.ub. Największy wzrost dostaw wykazywał obszar dolarowy. Kanada eksportowała do Anglii w I połowie br 40.515 ton cynku wobec 16.891 ton o rok wcześniej, a Stany Zjednoczone odpowiednio 22.989 ton w porównaniu z 12.837 ton. Wielka Brytania zwiększyła również import metalu z Belgii a mianowicie odpowiednio z 6.661 ton na 19.029 ton.

W okresie omawianym nastąpił również nieznaczny wzrost importu koncentratów cynku do poziomu 80.596 ton czyli o 10 tys ton więcej niż o rok wcześniej.

Ogólnie biorąc ostatni tydzień lipca i pierwsze dni sierpnia nie przyniosły zmian na kapitalistycznym rynku cynku, który charakteryzował się nadal słabymi tendencjami. Nawet zakończenie strajku amerykańskiego nie wywołało spodziewanego ożywienia i ceny pozostają na niezmienionym poziomie 15 ¢ za lb fob St.Louis. Metal Bulletin donosił z ostatnich dni lipca o niewielkich transakcjach na kontynencie w granicach £ 110 £ 115 za tonę cynku FOB czyli o co najmniej £ 15 poniżej oficjalnej ceny brytyjskiej.

M i e d ź. Poprzedni numer "Rynków Towarowych" informował już ogólnie o przydziałach miedzi na III kwartał br. dokonanych przez Waszyngtońską Konferencję Surowcową dla krajów członkowskich. Obecnie podajemy poniżej szczegóły tego "Amerykańskiego

rozdzielnika" w porównaniu z przydziałami na II kwartał br. Podobnie jak dotychczas, Chile uzyskało od IMC zezwolenie rozdysponowania 20% swojej produkcji miedzi poza systemem przydziałów IMC.

Przydziały miedzi w tonach metrycznych

	1 9 5 2	r.
II kw.		III kw.
Ogółem:.....	723.680	744.290
w tym:		
Argentyna.....	2.050	3.100
Austria.....	2.900	2.900
Australia.....	12.150	12.000
Belgia-Luksemburg.	19.600	19.400
Brazylia.....	4.700	5.200
Kanada.....	30.600	32.200
Chile.....	2.250	2.250
Dania.....	3.800	3.700
Finlandia.....	2.400	2.400
Francja.....	36.900	36.900
Niemcy zachodnie..	49.550	50.100
Indie.....	8.550	8.000
Włochy.....	23.800	22.300
Japonia.....	16.000	19.000
Holandia.....	6.800	6.100
Szwecja.....	12.750	12.750
Anglia.....	97.200	100.300
USA.....	355.600	368.100

Brytyjskie Ministerstwo Surowców oświadczyło ostatnio, że zakończone zostały rozmowy z głównymi dostawcami miedzi na obszarze Commonwealthu w sprawie cen obowiązujących przy dostawach miedzi do metropolii od 1-go sierpnia br. Ustalona cena ma pozostać w mocy przez okres przynajmniej 6-ciu tygodni, a następnie bezterminowo, jeżeli z racji jakichkolwiek zmienionych okoliczności któraś ze stron nie wyrazi życzenia ponownych rokowań.

W związku z powyższym z dniem 1-go sierpnia krajowa cena miedzi elektrolitycznej w Anglii została obniżona o 2 £ na tonie do poziomu £ 285 za tonę dł. co odpowiada 35,5 ¢ za lb. Jak wiadomo Ministerstwo surowców miało nadzieję utrzymania ceny miedzi dostarczanej przez dominia i kolonie na poziomie 33 ¢ za lb.

Niektóre brytyjskie koła handlowe podkreślają fakt znacznie gorszej sytuacji w jakiej się znaleźli obecnie producenci artykułów z miedzi w Anglii niż producenci amerykańscy. Pierwsi muszą płacić za metal prawie pełny ekwiwalent chilijskiej ceny fob - 35,5 ¢ za lb - podczas gdy drudzy zaopatrują się w miedź przeciętnie po cenie 29 ¢ za lb. /dostawy krajowe po 24,5 ¢ za lb. i dostawy z importu po ca 36 ¢ za lb cif/ czyli £ 232 za tonę a więc o 18,6% taniej niż przemysł brytyjski.

Japońskie ceny eksportowe miedzi wynoszą obecnie - jak informował Metall Bulletin z końca lipca - 37,75 ¢ za lb me-

talum elektrolitycznego oraz 38,75 £ za lb prętów na drut. Są to ceny wyższe od obecnie panujących na rynku kapitalistycznym, które uniemożliwiają Japonii eksport całej nadwyżki eksportowej tego metalu ocenianej ostatnio przez IMC na 8.000 ton w III kwartale br.

Belgijska Societe Generale des Minerais podniosła z końcem lipca swe ceny sprzedażne miedzi elektrolitycznej z 37,55 fr.belg. za kg na 38,10 fr. co odpowiada zwwyżce z £ 273 na £ 277 za long tonę fob.

O ł ó w. Decyzja rządu amerykańskiego utworzenia buforowego zapasu ołowiu w wysokości 30.000 ton na wypadek niedoboru tego metalu w przyszłości /jak wiadomo w zakładach "atomowych" ołów jest jednym z podstawowych surowców - dop. redakcji/ spowodowała niewątpliwie zmianę nastrojów na kapitalistycznym rynku tego metalu. Do dnia 16 lipca agencja rządowa General Service Administration zakupiła już ponad 11.650 ton ołowiu na ten cel płacąc po 16 £ za lb cif Nowy Jork. W handlowych kołach brytyjskich przypuszcza się, że Ministry of Materials prowadzi rozmowy z władzami amerykańskimi o dostawę ołowiu australijskiego w następstwie sprzedanych już 8.000 ton ołowiu kanadyjskiego. "Nie będzie zatem niespodzianką - pisał z dn. 25 lipca Metal Bulletin - wiadomość o dostarczeniu przez Anglię dalszych 15.000 ton ołowiu amerykańskiej GSA. Transakcja taka miałaby niewątpliwie mniejszy wpływ na rynek ołowiu niż bezpośrednie zakupy wolnorynkowe, ponieważ dotyczyłaby w rzeczywistości jedynie transferu zapasów metalu z Wielkiej Brytanii lub obszaru szterlingowego na rzecz zapasów w Stanach Zjednoczonych.

Podobnie jak import cynku, tak i dostawy ołowiu były w Anglii w pierwszym półroczu br. znacznie wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Ołowiem Anglia importowała w br. 92.145 ton tego metalu wobec 58.154 ton o rok wcześniej. Wobec spadku konsumpcji krajowej w tym czasie zapasy ołowiu w Anglii podniosły się w br. znacznie.

N i k i e l. Waszyngtońska Konferencja Surowcowa ustaliła pułę rozdziału niklu między kraje członkowskie na III kwartał br. w wysokości 36.580 ton metrycznych w porównaniu z 35.195 ton w kwartale poprzednim. Przydziały niklu dla niektórych krajów przedstawiają się następująco: /w tonach zawartości metalu/

Argentyna	-	12,2
Australia	-	143,9
Austria	-	189,8
Belgia	-	106,0
Kanada	-	989,0
Dania	-	20,0
Finlandia	-	25,0
Francja	-	1.764,3
Niemcy zach.	-	1.378,9
Indie	-	96,8
Włochy	-	287,7
Japonia	-	399,0
Holandia	-	77,5
Norwegia	-	67,2

Pakistan	0,7
Szwecja	700,3
Szwajcaria	144,8
Turcja	5,0
Zw. Afryki Połudn.	20,0
Anglia	5.428,3
U.S.A.	24.626,5

Przydziały obejmują wszystkie postacie niklu metalicznego oraz tlenki tego metalu natomiast nie obejmują soli niklu.

K o b a l t. Jednocześnie z ustaleniem przydziałów niklu IMC ogłosiła przydziały kobaltu w łącznej wysokości 2.475 ton metrycznych z czego Stany Zjednoczone miałyby otrzymać 1.583,9 ton, Wielka Brytania 360 ton, Niemcy zachodnie 147,0 ton, Francja - 111 ton oraz Japonia i Szwecja po 40 ton. Przydziały dla Kanady ustalone na 33 ton a dla Włoch i Belgii odpowiednio 20 i 26 ton.

T u n g s t e n. Ustalono przez IMC kwoty eksportowe i importowe tungstenu na III kwartał br. przedstawiają się następująco /w tonach/

<u>E k s p o r t</u>		<u>I m p o r t</u>	
Afryka	155	Austria	5
Korea Płd.	825	Belgia	5
Australia	230	Francja	273
Boliwia	600	Niemcy zachodnie	470
Kanada	231	Włochy	49
Brazylia	250	Holandia	9
Meksyk	40	Szwecja	132,5
Peru	70	Szwajcaria	5
Portugalia	650	Anglia	995
Hiszpania	305	U.S.A.	1.468
Inne kraje	58	Inni	0,5

/Wg. Metall Bulletin/

Włochy kupują kobalt

W dn. 31.7. donosił Reuter z Mediolanu, że Włochy nabyły około 3 ton kobaltu metalicznego 98 procentowego płacąc po 59 s za 1 kg cif Genua oraz nieznaczną ilość ferromolibdenu /60-65 procentowego po 11 s za 1b cif Genua. Ta ostatnia transakcja dokonana była w Anglii.

/ Wg. Reutersa/

Dobra inwestycyjne

Trudności zbytu dóbr inwestycyjnych w Niemczech zachodnich

Jeden z ekonomiczno-handlowych periodyków zachodnio-niemieckich zwracał uwagę w lipcu b.r. na rosnące trudności w zbycie dóbr inwestycyjnych jakie dają się zauważyć w ostatnich miesiącach w niektórych branżach przemysłu zachodnio-niemieckiego. I tak na przykład w dziedzinie budowy maszyn po raz pierwszy od chwili ataku amerykańskiego na Koreę 18% przedsiębiorstw objętych ankietą w/w periodyku /IFO-Schnell-Dienst/ doniosło w końcu czerwca b.r. o spadku produkcji z powodu niedostatecznego zbytu, podczas gdy w tym samym czasie r.ub. cyfra ta nie przekroczyła 3%, a w okresie od stycznia do kwietnia b.r. wynosiła już 8-10%. W przemyśle elektrotechnicznym odnośny procent firm podniósł się do 23%, w mechanice precyzyjnej i przemyśle optycznym do 10% a w wyrobach metalowych do 13%, a tylko w przemyśle pojazdów utrzymywał się na niskim poziomie - 2%.

/wg ANA Nr 53, 1952/

Oznaki kryzysu w szwedzkim przemyśle elektrotechnicznym

Jak donosi Ana w końcu lipca, znana na rynku międzynarodowym firma szwedzka Elektriska Svetsnings A/B w Göteborgu zmniejszyła ma ponad od pierwszego sierpnia wskutek braku zamówień, liczbę zatrudnionych robotników o co najmniej 1/3. Przedsiębiorstwo to pracowało od dłuższego okresu bez możliwości szybkiego zbytu wyprodukowanych artykułów i powiększało zapasy na składach, które obecnie są czterokrotnie wyższe od normalnych. Zapasy elektrod wynoszą m.in. obecnie około 40 mln. sztuk.

/wg Ana Nr 57, 1952/

Włoski przemysł maszynowy przedstawia się na produkcji zbrojeniowej

Ze doniesień amerykańskich - o czym donosiły już "Rynki Towarowe" - włoskie fabryki przemysłu konstrukcyjnego przedstawiają się pospiesznie na produkcję sprzętu zbrojeniowego dla krajów imperialistycznych. W szczególności zakłady Fiata, Alfa-Romeo i Makki przystąpiły już do produkcji motorów dla samolotów wojskowych. Poza tym cały szereg innych większych i mniejszych przedsiębiorstw przemysłu metalowego podjęło się wykonania części zapasowych dla potrzeb zbrojeniowych

marynarki wojennej i służby samochodowej na zlecenie USA.

/wg ANA Nr 56,1952/

Eksport maszyn włókienniczych ze Szwajcarii

W pierwszym półroczu b.r. Szwajcaria eksportowała maszyn włókienniczych łącznie z maszynami do szycia za sumę 121,1 mln. franków szwajcarskich w porównaniu z 119,7 mln. w pierwszym półroczu 1951 r. Pod względem ilościowym eksport również nie wykazywał większych zmian wynosząc odpowiednio 12 600 ton wobec 11 800 ton. Ogólnie za tym biorąc, mimo niewątpliwego skurczenia się kapitalistycznego rynku zbytu na maszyny włókiennicze w roku bieżącym, spowodowanego powszechną nieomal recesją w kapitalistycznych przemysłach włókienniczych - o czym niejednokrotnie donosiły "Rynki Towarowe" - szwajcarscy eksporterzy maszyn tekstylnych osiągnęli nie mały sukces utrzymując w pełni eksport na jego poziomie z pierwszej połowy 1951 r.

Największą pozycją w tym eksporcie były tak w r.b. jak i w ubiegłym przedzarku i skręcarki, których wartość wywozu w pierwszych 6-ciu miesiącach b.r. wyniosła 36,7 mln. franków /33,6 mln. w tym samym okresie 1951 r./. W czerwcu eksport tych maszyn wyniósł 7 079 tys. fr., czyli o 48% więcej niż w czerwcu 1951 r. Głównymi ich odbiorcami w czerwcu b.r. były następujące kraje:

	<u>q</u>	<u>1000 fr. szw.</u>
Francja	1913	2006,3
Włochy	1425	1075,0
Holandia	766	624,6
Brazylia	636	526,1
Niemcy zachodnie ...	505	423,0
Austria	459	390,9
Belgia - Luksemburg	379	347,7
Portugalia	301	255,0
Grecja	281	240,9
Indie	227	209,7

Niewiele mniejszą pozycją eksportu od powyższej były krosna, wywiezione w I półroczu b.r. za sumę 35,9 mln. fr. w porównaniu z 32,6 mln. w tym samym okresie roku poprzedniego. Eksport krosien w czerwcu b.r. wyniósł 5.851,9 tys. fr. szw. wobec 5.955,6 o rok wcześniej. Najważniejszymi ich odbiorcami w czerwcu b.r. były następujące kraje:

	<u>q</u>	<u>1000 fr. szw.</u>
Włochy	2.538	1.491,7
Niemcy zachodnie ...	1.947	1.125,7
Francja	1.564	860,9
Finlandia	524	437,3
Brazylia	295	313,7
Kongo Belgijskie ...	321	225,6
Marokko francuskie .	189	214,5
Australia	344	213,3
Austria	435	204,8

Wzrost eksportu zanotować należy jeszcze w odniesieniu do maszyn trykotarskich, pończoszniczych i im podobnych, których wartość wywozu wyniosła w pierwszym półroczu b.r. 15,6 mln.fr. w porównaniu z 13,0 mln.fr. o rok wcześniej. W dziedzinie innych maszyn, nie wyłączając zwykłych maszyn do szycia, pierwsze półrocze b.r. przyniosło niewielki spadek wartości eksportu.

/wg Montsstatistik des Aussenhandels/

Kontrola importu obrabiarek do Anglii

Według wypowiedzi prasy brytyjskiej należy się liczyć z możliwością ponownego wprowadzenia surowszej rządowej kontroli importu obrabiarek dla celów cywilnych. Obrabiarki są obecnie importowane na podstawie t.zw. open general licence z wyjątkiem importu ze Stanów Zjednoczonych. W odniesieniu do eksportu brytyjskich obrabiarek należy stwierdzić, że obecny portfel zamówień przemysłu obrabiarkowego obejmuje dostawy na najbliższe dwa lata i można przewidywać, że eksport obrabiarek, pomimo słabszego ostatnio napływu zamówień zagranicznych, nie będzie wykazywał spadku w najbliższych kilkunastu miesiącach. Ceny brytyjskie nie są wyższe od konkurencyjnych cen eksporterów zagranicznych z wyjątkiem może być niektóre typy obrabiarek zachodnio-niemieckich, których konkurencja systematycznie wzrasta.

/wg Financial Times'a, 19.VII.1952/

Osłabienie rynku na tonaż z drugiej ręki

W drugim kwartale b.r. zanotowano spadek zainteresowania na kapitalistycznym rynku tonażu używanego. Sprzedawcy uznali, że okres ten nie był pomyślny dla sprzedaży statków w związku z silną zniżką frachtów - częściowo również z przyczyn sezonowych - a z drugiej strony nabywcy wstrzymywali się z transakcjami wobec niepewnej koniunktury na rynku frachtów. W chwili obecnej ceny tonażu nie znajdują uzasadnienia w poziomie kosztów eksploatacyjnych tonażu trampowego.

/wg Daily Freight Register/

Wysoki poziom eksportu maszyn biurowych

w Anglii

Pomimo częściowej straty rynku australijskiego - największego od wielu lat pojedynczego rynku zbytu dla brytyjskich maszyn biurowych - eksport tych maszyn w maju kształtował się na bardzo wysokim poziomie, najwyższym dla tego miesiąca w latach powojennych, wynosząc £ 1.078 tys. W pierwszych pięciu miesiącach b.r. eksport brytyjskich maszyn biurowych wyniósł £ 5.272 tys., czyli o £ 1.183 tys. więcej niż w tym samym czasie 1951 r. Spadek dostaw do Australii w wysokości £ 120 tys. w maju b.r. w stosunku do maja ub.r. został skompensowany wzrostem eksportu do Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Najsilniejsze zwiększenie wywozu należy zanotować w dzie-

dzinie maszyn do pisania - £ 112 tys. w ciągu jednego tylko miesiąca sprawozdawczego.

/wg accounts relating to trade &/

Program zakupów taboru kolejowego w Indiach

Według oświadczenia finansowego komisarza kolei indyjskich, w 1955 r. Indie będą prawdopodobnie zupełnie samowystarczalne w dziedzinie taboru kolejowego. Do tego okresu będą one jednak zmuszone importować wagony i parowozy oraz inny sprzęt kolejowy. Program zakupów na 1953-54 przewiduje wydatki na importowany tabor kolejowy w wysokości 167 mln.Rs. Za sumę tę Indie zamierzają nabyć w tym roku 95 parowozów szeroko- torowych, 118 kotłów kolejowych, 263 wagonów osobowych, 3 830 wagonów towarowych i 19 kranów dworcowych. W tym samym roku krajowa produkcja wyniesie na ponad 150 parowozów, 69 kotłów parowozowych, 880 wagonów osobowych, 7 434 wagonów towarowych.

/wg Machinery Lloyd. 19.VII.1952/

Nowy model B.M.W. w Niemczech

zachodnich

W sierpniu b.r. wypuszczony zostanie na rynek w Niemczech zachodnich pierwszy powojenny model BMW produkowany koło Monachium przez Bayrische Motorenwerke w ilości początkowo 60 sztuk miesięcznie a w roku przyszłym 200 sztuk. Nowy model BMW jest 6-cio cylindrową limuzyną, której cena nie została jeszcze ogłoszona.

/wg Machinery Lloyd, 26.VII.1952/

Cena statku "Liberty" a wskaźnik frachtów

W końcu lipca b.r. tygodnik Fairply zamieszcza interesujące zestawienie, porównyujące cenę rynkową statku typu Liberty ze wskaźnikiem frachtów obliczanym przez British Chamber of Shipping w okresie od czerwca 1950 r. do czerwca roku bieżącego. Zestawienie to przedrukowane poniżej zostało dodatkowo przeliczone przyjmując za podstawę czerwiec 1950 = 100:

okres:	ceny Liberty	wskaźn. fracht.	wskaźnik ceny VI.1950 = 100	wskaźnik frachtów
czerwiec 1950	£ 105 000	74,3	100,0	100,0
paździer. 1950	£ 200 000	95,8	190,0	129,0
styczeń 1951	£ 210 000	151,9	200,0	204,0
czerwiec 1951	£ 400 000	179,0	380,0	241,0
sierpień 1951	£ 425 000	149,3	405,0	201,0
wrzesień 1951	£ 460 000	166,5	437,5	224,0
paździer. 1951	£ 485 000	190,4	461,5	256,2
listopad 1951	£ 535 000	172,9	508,5	232,5

grudzień 1951	£ 590 000	168,5	562,0	227,0
styczeń 1952	£ 600 000	163,9	571,0	220,5
maj 1952	£ 355 000	110,9	338,0	149,0
czerwiec 1952	£ 315 000	99,1	300,0	133,1

Na podstawie powyższego zestawienia można zaryzykować twierdzenie, że haussa na tonaż w okresie od czerwca 1950 r. do stycznia b.r. nie miała prawdopodobnie precedensu w historii z wyjątkiem okresu Pierwszej i Drugiej Wojny Światowej. Należy również stwierdzić, że zwyżka cen tonażu nie miała równej zwyżki cen jakiegokolwiek innego dobra w okresie "pokoreańskim" będąc par excellence spekulacyjnym boomem, którego raptowne załamanie stosunkowo łatwo można było przewidzieć.

W końcowych swych uwagach "Fairplay" pisze co następuje: "„wydaje się bardzo prawdopodobne, że o ile stawki frachtowe nie wykażą zdecydowanego wzmocnienia, a sytuacja polityczna nie wykaże większych zmian, ceny tonażu będą się nadal obniżać aż uzyskają poziom uzasadniony handlowymi warunkami eksploatacji”.

/wg Fairplay, 24.VII.1952/

ZAKA CZNIK

CENY GIEŁDOWE I RYNKOWE NAJWAŻNIEJSZYCH SUROWCÓW

Poniższa tabela ilustruje notowania giełdowe, oraz w niektórych wypadkach oficjalne ceny hurtowe kilkunastu ważniejszych surowców w krajach kapitalistycznych w dwóch okresach a mianowicie w czerwcu 1950 oraz w czerwcu/lipcu 1952 r. z uwzględnieniem najwyższej i najniższej średniej miesięcznej ceny danego surowca. Należy zaznaczyć w tym miejscu, że notowania giełdowe szeregu surowców w tym okresie nie były notowaniami wolnorynkowymi, lecz ilustrowały oficjalne ceny rządowe obowiązujące przy dostawach w ramach kontyngentów krajowych czy międzynarodowych w ramach rozdziału Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej /I.M.C./. W związku z powyższym dla pełniejszej ilustracji tendencji cen podano również średnie ceny eksportowe fob niektórych surowców, które są wypadkowymi cen dostaw wolnorynkowych i cen oficjalnych kontrolowanych.

artykuł	średnia mies. VI.1950	najwyższa średnia mies.od VI. 1950	najwyższa średnia mies.od VI. 1950	ostatnia średnia mies.osiąg.	notowanie w dn.15.VII.	U W A G I
1	2	3	4	5	6	7
Skóry surowe					2)	
Chicago: ciężkie - o- łowe krajowe fob \$/lb	23,2	I.51 - 37,7	VI.52 - 10,3	VI.52 - 14,5	14,5	1)
Afryka Południowa: Sundried Grade I d/lb	18,5	IV.51 - 27,5	V. 51 - 14,9	V. 52 - 13,5	brak	1)
Kopra						
Filipiny, suszone Manilla fob peso/ton.	309,4	III.51 - 506	IV.52 - 185	VI.52 - 253	215	1)
Oleje lniane						
Nowy Jork: surowy wagonami fob \$/lb	18,8	IV.51 - 24,2	VIII.51 - 15,9	V. 52 - 17,6	16 3/8	1)
Wełna						
Anglia: 58 scourred aukcje dominialne i brytyjskie d/lb	104,0	III.51 - 301,0	IV.52 - 78,0	V. 52 - 92	103,0	1)
Bawełna						
Sao Paulo Nr 5 natychmiast wyłączone podatku Grz.za 15 kg	220,40	II.51 - 436,3	VI.50 - 220,4	VI.52 - 291	286,0	1)

1	2	3	4	5	6	7
<u>Aleksandria: Karnak</u> good natychmiast w talarach za kant.	74,76	III.51 - 177,5	IX.51 - 106,4	V. 52 - 109,67	109,8	w marcu i kwiet- niu 52 r. nato- wania jedn. terminowe
<u>Nowy Jork: Middl.</u> 15/16 natychm./lb	33,8	V-VI.51-45,2	VI.50 - 33-8	VI.52 - 41,3	40,05	1)
<u>Juta</u> Pakistan: Middle Dacca rupia za tonę	723	VI.51 -1650	XII.50-655	III.52- 855	brak dan.	1)
<u>Kauczuk</u> Londyn: Nr 1 RSS natychm. d/lb	26	II.51 - 69	VI.52 - 26	VI.52 - 26	26,50	1)
<u>Tarcica iolasta</u> Szwecja: redwood battags u/s 2,5" x 7" fob.H arbosand Kr/std	750	XII.51-1325	VI.50 - 750	IV.52 - 1220	brak dan.	Kommersialla meddelanden Nr 5
<u>Celuloza</u> Anglia: chemiczna suczona, bielona import.cif ze Szwecji i.s.d.za tonę długą	44/17/2	X.51-114/4/5	VI.50-44/17/2	V.52-98/-/-	brak dan.	1)
<u>Węgiel</u> Anglia: średnia cena eksportowa /statyst./\$/dł.tona Gruby kotłowy fob.	11,28	V.52 - 15,38	VI.50 - 11,28	V.52 - 15,38	brak dan.	obliczone na podstawie Accounts re- lating to trade
<u>Cement</u> Belgia: średnia cena eksportowa fob fr.belg.tona	558,0	IX.51 - 690	IX.50 - 490	III.52 - 650	brak dan.	obliczone na podstawie belg.statyst. obrotów.
Niemcy zachodnie. średnia cena eksp. fob. DM/tona	44,60	V.52 - 77,5	VII.50 - 44,20	V.52 - 77,5	brak dan.	na podstawie statystyki eksp. Niemiec zach.
<u>Ruda żelaza</u> Szwecja: średnia cena eksport.fob Kr.za tonę	32,05	III.52 - 55,2	III.51-30,10	III.52- 55,2	brak dan.	na podstawie statyst.eksp. Szwecji.
<u>Surówka</u> Niemcy zach.Westf. fob.Casting III DM/tona	143	V. 52 - 293	VI.50 - 143	V.52 - 293	brak dan.	1)
<u>Żelazo-stal</u> Belgia: średnia cena eksportu fob stali handlowej fr.belg.za tonę	2820	III.52 -6825	VII.50 -2800	III.52 -6825	brak dan.	opracowano na podstawie statyst. eksp. Belgii
<u>Cyna</u> Londyn. standard cash w ł za tonę	602	II.51 - 1470	VI.50 - 60"	VI.52 - 972	972-973	1)
<u>Cynk</u> Londyn: 608 zagr. łącznie z cłem franco i/tona	126	190 VII.51-IV.52	4.VI.50-123,5	VI.52 - 135	130	1)

1	2	3	4	5	6	7
<u>Cynk (c.d.)</u>						opracowano na podstawie statyst. eksp. Belgii.
Belgia: średnia cena eksportowa fob we fr. belg. za tonę	11.500	I. 52 - 29.820	VI.50 -11.500	III.52-29500	brak dan.	
Nowy Jork: Prime Western w dużych ładunkach fob \$/lb	15,6	X.51 - V.52 20,3	VI.50 -15,6	VI.52 -15,75	14,00 nom.	1)
<u>Ołów</u>						
Nowy Jork: w blokach odsrebrzany fob \$/lb	11,9	X.51-IV.52 19,00	VII.50- 11,5	VI.52 -15,00	16,00	1)
Londyn: miękki zagr. łącznie z cłem i/t.	95	14.VII.-1.X. 51 - 180	VI/VII.50- 88	VI.52-133,0	131	1)
<u>Miedź</u>						
Nowy Jork: elektrol. na eksport fob \$/lb	22.23	VI.52 - 34,60	VI.50-22,23	VI.52-34,60	33-36	1)

- 1/ Notowania zaczerpnięto z "Monthly Bulletin of Statistics" ONZ
2/ Notowania na 15.VII. zaczerpnięto z giełdowego Biuletynu PAPU

